

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

egyenként naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 1080 Lej
Fél évre 540 Lej
Negyed évre 270 Lej
Havonta 90 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Az Astra példát mutat

Az aradi Astra-vasgyár igazgatósága nagyjelentőségű lépésre határozta el magát. Mint azt lapunk más helyén közöljük, az Astra-gyár, a maga hatáskörében arra törekszik, hogy a saját munkásainak agykori ellátását, betegsegélyezését és több más, függő munkásjóléti problémáját megoldja. Az igazgatóság tekintélyes pénzalapot létesített, amelyből a gyár szolgálatában kiregedett, megrokkant munkások a megélhetéshez elegendő nyugdíjban részesülnek, a betegek gyógyítási segélyt, a szülő nők pedig a szükséges pénzbeli támogatást kapnak. Az erre a célra fordított alap évről-évre növekszik és így alig néhány esztendő alatt bekövetkezik az a helyzet, hogy az Astra-gyár munkásainak nemcsak az agykori ellátása lesz biztosítva, hanem az egyre gyarapodó jóléti intézmények révén az alkalmazottak életnivója is mindinkább közelebb kerül a kispolgári elemek átlagos életmódjához.

Meg kell állanunk az Astra-gyár eme irányítóművelet elhatározása előtt, amelynek szociálpolitikai szempontból óriási jelentősége van. A gyár igazgatósága ugyanis a modern kapitalista államok Amerikában, Angliában, Németországban, Belgiumban nagyszerűen bevált elvét akarja talán elsőnek megvalósítani Romániában is. A nyugati, tisztult világszemléletű kapitalizmus már régebben belátta, hogy a munkástömegeket csak egyetlen módon lehet a destrukció és demagógia karmaiból kiragadni és a termelő munkában hasznosan felhasználni: ha a nincstelen munkáságot polgári jóléthez juttatja. Az amerikai, vagy angol munkás életstandardja mondhatnók igényesebb és magasabb fokon áll, mint a romániai kispolgáré. Nyugaton csaknem valamennyi szakmunkásnak megvan a maga kis házacskája, kertecskéje és rendelkezésére állnak a tisztességes megélhetéshez szükséges anyagi eszközök. A demagóg néptribunok frázisai nem is tudnak ám gyökeret verni az ilyen módon, elpolgárisított munkástömegek lelkeiben.

A mi szociálpolitikánk — sajnos — még nem érte el ezt a magaslatot. A rosszul fizetett nyomorgó munkástömegek elégedetlenségét jött még — mondhatni — a szuronyok erejével igyekeznek féken tartani, ami talán ideig-óráig sikerül is, de ezzel olyan atmoszférát teremtenek, amelyben dudvamódra nő a lázadás gondolata és hálás talajba hullanak a demagógia: szélsőséges, „világmegváltó” elvei. A munkástömegek elégedetlenségét nem lefojtani és komprimálni kell, hanem az okosan előkészített jóléti csatornákon keresztül levezetni. Egy elégedett és kispolgári sorban élő munkástábor immunizálva van a felforgató szándékoktól és a termelési rendszernek legerősebb támasza lesz. Ezért kell üdvözölni és követésre ajánlani az aradi Astra-gyár kezdeményező lépését, amelynek magasabbrendű célja van: a proletárok civilizálása.

Megrendszabályozzák a bucaresti-i tőzsdét.

A kormány erélyes kézzel elfojtja a spekulációs manővereket.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Viitorul a következő kommunikét közli: Egyes lapok továbbra is részleteket közölnek a stabilizációval kapcsolatos operációkról. Ujból hangsúlyozzuk, hogy úgy a parlament, mint a Banca Nationala közgyűlésének összehívására, továbbá a kölcsönre és a stabilizációra vonatkozólag megjelent hírek nem felelnek meg a valóságnak. A tárgyalások folyamatban vannak és tény, hogy jó uton haladnak, de nem igaz, hogy már olyan stádiumba jutottak volna, amely feljogosítana olyan hírek terjesztésére,

amelyek csak a tőzdespekulációnak használnak. Az Adeverul ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a kormány a tőzdespekuláció megszüntetésének gondolatával foglalkozik és ezért adott hivatalos lapjainak olyan utasítást, hogy cáfolják meg úgy az optimista, mint a pesszimista híreket. Annyi bizonyos, hogy a Banca Nationala közgyűlésének és a parlament összehívásának rendelete egyszerre fog megjelenni a Monitorul Oficialban, hogy ezzel is megakadályozzák a spekulációs manővereket.

Ujarad kikiváncsozik Aradmegyéből.

A megyéhez csatolt kilenc község újabb sikertelen akciója. — Arad megye tanácsa elfogadta a megye költségvetését. — Georgescu prefektus személyesen vizsi Bucurestibe a megszavazott költségvetést.

(Arad, június 9.) Ma délelőtt tartotta Arad megye tanácsa közgyűlését, amelyen a megye 1928. évi költségvetését tárgyalták le. Az ülésen a távollévő Ursu János dr. helyett Mateescu István elnökölt. Délelőtt fél 11 órában nyitotta meg az ülést, majd a hivatalból kinevezett tanácsstagok eskütelére került a sor. Itt Nicolescu Amilcar pénzügyigazgató szólalt fel és kijelentette, hogy a kinevezett tanácsstagok, akik valamennyien köztisztviselők, már egy ízben tettek esküt és — így szerinte — nem szükséges a második eskütel. Georgescu János prefektus a közigazgatási törvényre hivatkozva kijelentette, hogy az eskütel feltétlenül szükséges, mire a kinevezett tanácsstagok rövid vitázás után letették az esküt.

Salonta tíz és félmilliót kap Aradmegyétől.

Ezután áttértek a tárgysorozat pontjainak letárgyalására. Nasta Victor pénzügyi előadó bejelentette, hogy a párisi egyezmény értelmében Arad megye Salonta községnek 10 millió 526.000 lejrel tartozik és a napokban távirat érkezett a község vezetőségétől, amely arra kérte a megyét, hogy vegye fel ezt az összeget a költségvetésbe. Georgescu prefektus megmagyarázta, hogy Arad megye a magyar államnak körülbelül húsz millió lejrel tartozik. Miután a párisi egyezmény értelmében Magyarország viszont Salonta községnek 10 millió 526.000 lejrt tartozik fizetni, ezt a kötelezettséget Arad megye vállalta magára azzal, hogy a kifizetett összeget leírja a tartozásból. Ebben a kérdésben a prefektus már tárgyalásokat folytatott a belügyminisztériumban, ahol beleegyeztek abba, hogy a megye részletekben fizesse ki a tartozást. Erre az évre három millió lejes törlesztést vettek be a költségvetésbe. Miclosi Emil dr. ezzel kapcsolatosan megkérdezi, mi biztosítja a megyét arról, hogy Salonta község nem indít-e pert az egész összeg kifizetésére, amivel százezres ügyvédi költségek háruháznak a megyére. Cotioiu Romul dr. hivatkozik arra, hogy a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács engedélye nélkül ezt a pert megindítani nem lehet és javaslatot tesz arra vonatkozólag, hogy Georgescu prefektus a belügyminisztérium és a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács írásbeli engedélyét kérje a részletekben való fizetéshez. Georgescu prefektus még megjegyezte, hogy személyesen

tárgyalat Salonta polgármesterével, aki beleegyezett a részletfizetésbe, mire a tanács elfogadta a javaslatot.

A költségvetést nem osztották szét a tagok között.

A költségvetési vita következett. Nasta Victor olvasta fel az egyes tételeket és kijelentette, hogy a megyei költségvetés végösszege 61 millió lej. Novac György kifogásolta, hogy a tárgyalás előtt nem osztották ki a tanácsstagok között a költségvetési tervezet egy példányát, hogy kellően áttanulmányozhassák és azután szóljanak hozzá az egyes tételekhez. Georgescu prefektus kijelentette erre, hogy a közigazgatási törvény erre nem kötelezi a megye vezetőségét, csupán arra, hogy közszemlére tegye ki a tervezetet, ami meg is történt. Cotioiu dr. javasolja, hogy függesszék fel néhány percre az ülést és minden tanácsstagoknak ezalatt rendelkezésére áll a tervezet. Miclosi dr. pedig kijelentette, hogy a törvény kötelezi a tanácsstagokat a megyei gazdálkodás és így elsősorban a költségvetés ellenőrzésére. Erre azonban nem volt alkalom, annál kevésbbé, mert a prefektus szigorú rendeletet adott ki, amelyben megtiltotta a megyei tisztviselőknek, hogy hivatalos aktákat bárkinek megmutassanak. Javaslatot tesz arra, hogy halasszák el 5-6 napra a költségvetés tárgyalását, hogy ezalatt mindenki áttanulmányozhassa a tervezetet.

Verisan Romul, a pénzügyi bizottság tagja védi a költségvetési tervezetet és kijelenti, hogy az minden tekintetben megfelelő. Kéri, fogadják el. Cotioiu dr. utal arra, hogy Miclosi dr. valószínűleg valamelyik megyei kistisztviselővel tárgyalt, mert a költségvetési tervezet annyira a nyilvánosság felügyelete mellett készült, hogy a helybeli kisebbségi lapok is részletesen közölték egyes tételeit.

Miclosi: Én, mint a megyei tanács tagja, nem fogok megállni a prefektura hirdetménytáblája előtt, hogy a költségvetést ott tanulmányozzam. Mondja meg, Prefektus ur, adott-e ki ilyen rendeletet a tisztviselőknek?

Georgescu prefektus: A megyei adminisztráció rendje érdekében fontosnak találom, hogy a tisztviselők ne adjanak ki hivatalos aktákat a kezükből. Ez természetes is és mindaddig, amíg én ülök a prefektusi székben, ez a rend marad is.

Nagyobb segítyek a megyei költségvetésben.

A tanács tudomásul vette a választ és ezután Nasta Victor tovább olvasta az egyes tételket.

A kiadások sorában szerepelt több a megye egyes községeinek javára szolgáló intézkedés. A községi utak rendezésére 600 ezer lejt vettek fel, egymilliót egy Borossebes mellett építendő műószanatórium céljára, ahol a megyei tüdőbetegeket részesítik megfelelő kezelésben. A telefonoknak az egyes községekbe való bevezetésére, dacára annak, hogy a községeknek van rá megfelelő alapjuk, a megye külön 400.000 lejt vett fel, a hidak javítására pedig 1 millió 300.000 lejt. Ezenkívül Currahonnál új hidat építenek fel. Miután a Körös Dicső-Revetés, Almas és több más környéki községnél állandóan elárasztja a szántóföldeket, a védelmi munkálatokra a megye külön 500.000 lejt adott nekik. Iskolák részére hét millió lejt vettek fel és minden irányban gondoskodás történt a megye és lakosságának különböző szükségleteiről.

A kiadásoknál Balteanu Constantin a nemzeti ipar támogatása és az idegen ipar kizárása érdekében kéri a megye vezetését, hogy az ő igazgatása alatt álló fa- és fémipariskolának megfelelő szubvenciót adjon. Miclosi dr. kifejté, hogy a mezőgazdaság és szőlészeti fejlesztésére is kell gondolni a költségvetés összeállításánál. Kéri ezenkívül, hogy az iskoláknak és templomoknak adott szubvenciókból ne politikai kérdést csináljanak, hanem tényleg a rászorultaknak adjanak. A múltban sajnos, politikai osnáltak ebből is. Kevesli az Armonia-dalégyet szubvencionálására felvett 50.000 lejt, amely helyett 150.000 lejt kéri, a sportegyesületek támogatására 30.000 lejt helyett szintén 150.000 lejt kéri. A jövő évi költségvetésnél megfelelő alapot kéri arra, hogy minden községbe bevezessék a telefont, miután számos nagy község van a megyének, ahol nincs telefon. A gyümölcszárók felállítására felvett egy millió lejt megfelelőnek találja, de ebben a tekintetben a megyének együtt kell dolgoznia a Mezőgazdasági Kamarával. Nagyjában elfogadja a költségvetést, de az általa javasolt módosításokkal. Végül még az utakról beszél és konstatálja, hogy az utjavításokra felvett 26 millió lejt, ha célszerűen használják fel, elegendő.

— De semmiesetre sem úgy kell csinálni — mondotta, — mint a tegnapi autóverseny-nél, amikor arra az egy éjszakára javították ki az Oradea—Arad közötti utat, kizárólag a verseny kedvéért.

Cotioiu dr. a sportegyesületek szubvencionálása tekintetében egyetért Miclosi dr.-ral. Hangsúlyozza a sport nagy fontosságát. Országokat, nemzeteket tesz ismertté a világ előtt a sport. Utal Magyarország példájára, a mely a sportcsapataival lett ismertté az egész világ előtt. A legeklatásabb példa Uruguayé. Míg a futballcsapata sorban le nem győzte a világ legjobbait, azt sem tudták az emberek, hogy létezik ez az ország, most pedig világhírnévként örvend. Utal arra, hogy Aradot is legutóbb néhány tenniszjátékosa révén ismerték meg Olaszországban és Franciaországban. Tehát nemzeti szempontból is rendkívül fontos a sport, amely nagyobb támogatást érdemel. Novac csatlakozik az indítványhoz, Tiriac nadlac delegátus pedig Nadlac útjának kijavítását és a község fejlesztését kérte. Több kisebb felszólalás után Nasta Victor kérte, hogy a költségvetést fogadják el úgy, ahogyan megalkoták, mert az idő előrehaladottsága nem engedi meg, hogy most újabb változtatásokat eszközöljenek rajta. Amennyiben azonban valamelyik alap kevésnek bizonyul, a rendkívüli hitelekkel fogják azt megnövelni. Miclosi dr. elfogadja a közvetítő indítványt, de kéri, mondják ki, hogy az alapok kiegészítése kötelező. Cotioiu dr. szintén kéri a költségvetés elfogadását.

Változatlanul elfogadták a költségvetést.

Majd ismét Georgescu prefektus szólt fel. Mint a kormány képviselője kijelenti, hogy mindent, amit a költségvetéssel kapcsolatosan meg lehetett tenni, megtett. Örömmel vette az objektív felszólalásokat, amelyek közé Miclosi dr. felszólalása is tartozik, de kényte-

len, leszögezni, hogy az idén az Armonia és sportegyesületek szubvencionálására jelentékenyebb összeget vettek fel, mint a múlt évben. A Mezőgazdasági Kamarával való egyetértés ügyében csak annyit mondhat, hogy az úgy is megtörténik. Az egy millió lejt a Halmagy vidékén felállítandó szárítókra vett fel és ilyen módon akarják Halmagy szegényebb lakosságát megfelelő keresethez jutni. Ezenkívül jó utakat akar a megyében létesíteni és ezért 26 millió lejt vettek fel erre a célra. Most van készülőben egy szabályrendelet, amely a teherautók és személyautobuszok megadóztatását célozza, miután ezek rongálják leginkább a megye útjait. A sport támogatásának fontosságát maga is elismeri és ezt, ha az alap kimerül, rendkívüli hitelek útján lehet ellátzni. A költségvetést azonban az idő előrehaladottsága miatt úgy kell elfogadni, mint most van.

A beszédet nagy tapsal fogadták, majd Mateescu István elnök szintén a költségvetés elfogadása mellett szólalt fel. A tanács 30 szavazattal 1 ellenében elfogadta az 1928. évi költségvetést.

Ujarad ki akar válni Arad megyéből.

Ennek megtörténte után több község

Magyarország nem tekinti befejezettnek az optánsügyet.

Apponyi Albert tiltakozó levele a tanács elnökéhez. — Külföldi lapvélemények a tanácsi határozatról.

(Az Aradi Közlöny genfi tudósítójának távirata.) A nagy izgalommal várt döntés az optánsügyben — mint jelentettük — tegnap este megtörtént. A vitás ügyben a Népszövetség utasította a feleket arra, hogy közvetlen tárgyalások útján egyezzenek meg. Titulescu külügyminiszter elfogadta a döntést, míg Magyarország képviselője, gróf Apponyi Albert bejelentette, hogy hivatalos választ nem adhat, de amennyit már előre kijelenthet, hogy ha a közvetlen tárgyalások ismét nem vezetnek eredményre, újra a Népszövetség elé viszi az ügyet. A népszövetségi tanács különös határozatának kihirdetése után, amellyel az optánsügyet a maga részéről befejezettnek nyilvánította. Titulescu mindjárt konkrét javaslatot is tett, amelyet Apponyi gróf magyar delegátus azonban nem fogadhatott el.

Az optáns-pör váratlan fordulatáról a Rador-távirati ügynökség ma a következő kommunikét adta ki:

Románia az egész vonalon sikerre vitte álláspontját az optáns-perben. A tegnapi nyilvános ülés lefolyásáról a következőket jelentjük: Chamberlain ismertette az optáns-ügy eddigi fázisait. Kijelentette, hogyha a Népszövetség az elmúlt év szeptemberében elfogadta volna azokat a szankciókat, amelyeket Magyarország visszautasítása esetére javasoltak, úgy már akkor vége lett volna az egész ügynek. A tanács azonban nem járult hozzá ehhez és nagy habozás után kénytelen volt márciusban újabb javaslatot tenni, amelyet akkor Románia nem fogadott el. Miután Magyarország visszautasításával szemben nem alkalmazták a szankciókat, méltányos volt, hogy Romániával szemben se lépjenek fel ilyen eszközökkel. Mivel a népszövetségi tanács erőfeszítése, hogy az érdekelt felek egyezzenek meg egymással, nem járt eredménnyel, javasolja, hogy a Népszövetségi tanács fejezze be a maga részéről az optáns-per és fenntartva úgy szeptemberi, mint márciusi határozatát, apelláljon mindkét kormányhoz, egyezzenek ki kölcsönös engedmények árán. Titulescu azonnal elfogadta ezt a javaslatot, majd Apponyi Albert szólt fel, amelyben továbbra is pótbiro delegálását kérte, megismételte ismert

Memoroidok

Akkor iszonyt fájdalmakban szenvednek a memroidok miatt, ki fogják magukat érezni és csendes álmuk lesz ha a Kadum-kenőcsöt használják, amely rögtön enyhülést hoz.

egybeolvadásának ügyét tárgyalták le és engedélyezték Szederhát—Varias, Monorostia—Barzava, Szent-Pál—Curtici, Aldesti—Voivodeni, Paulsiul nou—Paulis, Cicier—Mandruloc, valamint több más kisebb község összeolvadását.

Utolsónak a tanács Aradnoui és a többi kilenc, nemrég Arad megyéhez csatolt község kérelmét tárgyalta, amelyben arra kérték a tanácsot, adjon engedélyt arra, hogy visszacsatlakozzanak Timismegyéhez. A tanács egyhangulag megtagadta a teljesítést és ezzel a megyei tanács mostani ülészaka befejezést nyert. Itt írjuk meg, hogy Georgescu János prefektus kedden éjszaka utazik Bucurestibe, hogy a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács elé terjessze a tanács által jóváhagyott költségvetést.

érveit. Titulescu egyetlen mondatban válaszolt, hivatkozva az előző ülések jegyzőkönyveire, amelyben Apponyi érveire részletes választ adott. Ezután Chamberlain válaszolt Apponyinak, hangsúlyozva, hogy tudomása van a döntőbírósg jelentőségéről, de a döntőbírósg csak eszköz, nem pedig cél, mint Magyarország kívánja. Újból kérte határozati javaslatának elfogadását, amely egyhangulag meg is történt. Szavazás után Titulescu a következő deklarációt tette: Most, amikor az optáns-ügy nem tartozik többé a népszövetségi tanács elé és a jóakaratra apellálhatok, közölni kívánom a tanácsnak, hogy a következő javaslatot teszem Magyarországnak: 1. Románia elfogadja Chamberlain, mint döntőbíró, hogy az általa a múlt év szeptemberében megállapított keretek között megvizsgálja, majjon a román agrártörvény tartalmaz-e a békeszerződésben eltiltott vagyonlikvidálást. 2. Ha Romániának fizetnivalója lesz, úgy azt a Magyarországtól járó jóvátételből teljesítse. Apponyi visszautasította Titulescu javaslatát, kijelentve, hogy ha a két ország között megegyezés nem jön létre, úgy fenntartja a jogot, hogy az ügyet ismét a Népszövetség elé terjessze. Agnénor, a népszövetségi tanács elnöke erre kijelentette, hogy a tanács részéről az optáns-ügy végleg le van zárva és szerencsekívánatait fejezte ki Titulescunak, akit a tanács összes tagjai és a hallgatóg is melegen ünnepelt. Az ügy elintézése rendkívüli hatást keltett, mert senki sem várta, hogy a júniusi ülészokon ez már lehetségessé válik.

Az ülés befejezése után Titulescu külügyminiszter táviratilag értesítette a kormányt az eredményről. Titulescunak a kormányhoz intézett jelentése a következő szavakkal kezdődik: „Győztünk az egész vonalon.” A Népszövetség tanácsa egyhangulag megszavazta a ráknézve kedvező határozati javaslatot. Scialoja és Schubert is a román álláspont mellett szavaztak.”

A francia sajtó hangoztatja Románia sikerét és azt hiszi, hogy ha Magyarország visszautasítja Titulescu nagylelkű ajánlatát, úgy arról fog tanuságot tenni, hogy nem az optánsok érdekeit szolgálja, hanem csak agitációs platformot keres.

Bucuresti jelentések szerint az összes lapok üdvözlék Titulescut Románia genfi sikeréért. Duca helyettes külügyminiszter kijelentette az Adeverul munkatársának, hogy a kormány nagyon meg van elégedve a genfi eredménnyel. Szerinte Románia ügye annyira igazságos, hogy lehetetlen volt más eredmény annál is inkább, mert az ajánlat, hogy az optánsoknak járó összeget a magyar jóvátételét fedezzék, meghaladja az ország

Csoportvezetésre

alkalmas, műbutorgyártásban hosszabb gyakorlattal rendelkező elsörendű asztalossegédek, továbbá fiatalabb kárfitossegédek, valamint szobrászműhelyünk vezetésére alkalmas elsörendű

Iszobrászművezetőt

és fiatal szobrászsegédeket alkalmazunk.

Ajánlatok eddigi működés megjelölésével Székely és Réti Erdélyrészi butorgyár R.-T. Tg.-Mures küldendők.

teljesítőkéességét. Egyetlen kormány sem lehetne messzebb ennél az ajánlatnál. Egyébként félek attól, — mondotta Duca — hogyha Magyarország folytatja a béke elleni agitációt, úgy végleg megkezdődik ránézve a családások korszaka.

A londoni jelentések szerint az angol sajtó viszont elítéli az optánsperben hozott határozatot. A Times szerint Titulescu ajánlatának taktikai és gyakorlati eredménye nem is lehet. A Daily News a román ajánlatot különösen találja és megemlíti, hogy Magyarország a jóvátétel fizetésére husz évi moratóriumot kapott. Ez az ajánlat pedig azt akarja, hogy Magyarország maga kártalanítsa saját kárvallottjait. A Daily Telegraph és Daily Mail szintén Titulescu ajánlata ellen foglalnak állást.

Az esti genfi jelentések szerint itt általában az a felfogás, hogy a tegnapi tanácsülésen különös játékot űztek a magyarokkal. Chamberlain sem volt beavatva abba, hogy Titulescu az ülés végén javaslattal állt elő és hogy unokatestvére, Bethancourt tanácselnök kijelenté, hogy ezzel a kérdést a tanács befejezettnek tekinti. A tanácsra — egyesek véleménye szerint — erkölcsileg kötelező, hogy ezzel a kérdéssel újból foglalkozzék. Apponyi

különben ma délelőtt levelet intézett a tanácselnökhöz, amelyben többek között a következőket írja:

„Elnök Ur a tegnapi ülés végén öly kijelentést tett, amely félreértésre adhat alkalmat. Tegnap bátorkodtam leszögezni, hogy a tanács határozatában nem jelentheti ki befejezettnek az ügyet, csupán, ha a felek között, tanácsnokon kívül barátságos megegyezés jön létre, vagy a pótbírák kinevezése megtörtént volna. Csakis így lennének érthetők az ön szavai, amelyek máskülönben ellenkeznek a népszövetségi szellemmel és Trianonnal. Miután ön kijelentése után azonnal berekesztette az ülést, nem volt alkalmam szóbelileg nyilatkozni és ezért juttatom el önhöz leveletemet, kérve, hogy hozza azt a tanács tagjainak tudomására.”

„Verapol Mindenhol“

Fehérre mossa piszkos kezét. Ruha, selyem és fehérnemű foltot pillanat alatt eltüntet. Mérnököknek, soffőröknek, munkásoknak, háztartásoknak nélkülözhetetlen.

Kapható Aradon **Janka-gyógyszertárban.**
Ugyanott előárultók jelentkezzenek. 2984

Aradváros az állampolgársági törvény revízióját kéri.

A városi közigazgatási főnök memoranduma a belügyminiszterhez.

(Arad, június 9.) Beszámoltunk arról, hogy az állampolgársági törvény revíziója nem elégitette ki a sokezer állampolgárság nélküli polgárt. Ezzel kapcsolatban Pocioianu János, a városi közigazgatási szolgálat főnöke, részletes memorandumot készített, amelyben a belügyminisztériumot arra kéri, hogy a tör-

vény külön módosítása nélkül tegye lehetővé, hogy azok a kimaradtak, akiknek egyébként minden joguk megvan a román állampolgárságra, pótlólag bevehetők legyenek a listába. Remélhetőleg ily módon mégis megoldást nyer ez a fontos kérdés és Arad több ezer állampolgárság nélküli polgára visszanyeri jogait.

Premier

UJARADI MOZGÓBAN

Premier

Ma, vasárnap d. u. 4, 6 és este 9 órakor

A játékos asszony

Film-film. Pazar rendezésben. Főszerepben: Greta Nissen és Barrymore.

Jövő hét közepén iktatják be Arad interimár bizottságát.

Angel polgármester nem adja fel a harcot. — Ha a felosztási rendelet megjelenik, a bírósághoz fordul panaszával.

(Arad, június 9.) Az aradi városházán napok óta izgalmas várakozásban feszülnek meg az idegek. Minden percben várják, mikor jelenik meg már hivatalos formában a tanács felosztása és mindig újabb és újabb kombinációk merültek fel a tanácsfelosztás kapcsán. Különösen nagy érdeklődéssel várták a Bucurestibe utazott Angel István dr. polgármester hazajövetelét, aki ma délben meg is érkezett Aradra. Az állomáson várakozó hívek egyike meg is kockáztatta, hogy a vonatról le szálló polgármesterhez kérdést intézzen:

— Még mint polgármestert üdvözölhetjük?

— Természetesen — válaszolt mosolyogva Angel dr. — még az vagyok.

A városházán is sokan várták már a polgármestert, aki megérkezése után az Aradi Közlöny munkatársának a következőket mondotta:

— Nem a tanácsfelosztás ügyében mentem Bucurestibe, de természetes, hogy ha már ott voltam, megérdeklődtem, miként áll az ügy. A felosztás még nem történt meg. Tény, hogy a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács június 2-iki ülésén megadta az avizt a felosztásra. Az indokok? Ugyanazok, mint amelyeket ugyanez a Legfelsőbb Tanács szeptember hónapban nem talált alkalmasnak a felosztásra. Most — úgy látszik — igen. Jellemző a helyzetre, hogy Crasnarut, a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács elnökét, aki ellene volt a felosztásnak, mert nem találta megfelelőnek az eddig felhozott indokokat, időközben nyugdíjazták.

— És most mi következik?

— Mi következne? — hangzott a válasz. A kormánypart természetesen élni fog az alkalommal. Hiszen nem hiába sürgették már egy éven ke-

resztül a felosztató véleményezés megadását. Hogy mikor fog bekövetkezni a felosztás, nem tudom. Lehet, három-négy nap múlva, lehet, hogy egy hónap múlva, de az is lehet, hogy egy esztendő múlva.

— Egy bizonyos — folytatta Angel István dr. — ma még működésben vagyunk. Még a jövő hétre, csütörtökre vagy péntekre összehívom Aradváros tanácsát, hogy a Victoriának adandó moratórium ügyében határozzon. Ezügyben különben tárgyalásokat folytattam Bucurestiben. A National Bank garantálja az utolsó banni a betétesek vagyonát és ezért javasolni fogom, hogy a tanács adja meg a kívánt moratóriumot a Victoriának.

— Téved, aki azt hiszi, hogy valamiképpen is bánatot okoz nekem a felosztás. Ha azonban megtörténik a hivatalos felosztás a már ismert indokok miatt, természetesen a közigazgatási bírósághoz fogok fordulni és határozott meggyőződésem az, hogy az illetékes bírói fórumok vissza fognak helyezni állásomba, a tanáccsal együtt. Annál is inkább, mert a felhozott indokok sokkal jelentéktelenebbek, mint azok, amelyekkel a Legfelsőbb Semmitőszék által visszahelyezett tanácsokat vádolták. Így tehát tévednek azok, akik azt hiszik, hogy a felosztással egyidejűleg a küzdelmet is feladtam. Nem adtam fel és nem is adom fel. Ennyi a mondanivalóm ebben a kérdésben.

— Most pedig rátérek arra, ami miatt tulajdonképpen Bucurestibe utaztam. El kellett intéznem, hogy a hidvámokat azokon a helyeken szedhessük tovább, ahol eddig szedtük, mert a vámszedőinket elzavarták a vámházaktól, miután

Aki májusban vagy júniusban
pihenni, üdülni, gyógyulni
akar, az a Bécs mellett

BADEN-ben

mindent megtalál:
szubalpin levegőt, napot, tiszta, termés strandfürdőt,
elsőrangú szanatóriumokat, komfortos hotelokat, kitűnő polgári
panziókat, mulatságot, táncot, kitűnő színházat,
kirándulásokat, lövésnyt.

Szanatóriumok:

Gutenbrunn szanatórium.
Dr. Lakatos Esplanade szanatóriuma.
Állami közpóztályszanatóriumok:
Sauerhof és Peterhof.

Gyógyintézetek:

Városi gyógyintézet. Kórház-jó szülési és gyógyintézet.

Hotel Herzogshof. Kubelka Hotel Stadt Wien-je.

Johannsbad.

Kérjen prospektumot az egyes házaktól és általános tájékoztatást
a Kurkommisziótól. 2693

nem volt meg a bucuresti-i nagyvezérkar approbálása. Most már ez a kérdés is elintéződött, mert a nagyvezérkar megadta a szükséges engedélyt. Egyben elintéztem a mértékhatóság hivatalos szétzódását és megállapodtam a minisztériummal, hogy a hivatal 98.000 lej bért fizet évenként a helyiségek használatáért.

Közben pedig a prefektúrán tovább folynak tárgyalások az interimár bizottság összeállításáról. A névsort ma sem ismertették hivatalos helyről, de információk szerint holnapra befejeződnek a tárgyalások és hétfőre már nyilvánosságra kerülhet az interimár bizottság névsora, amelyet kedden este vizsgál Georgescu János prefektus személyesen Bucurestibe. Hivatalos körök véleménye szerint a városháza átvétele legkésőbb a jövő hét közepén történik meg.

A jugoszláv parlamentből csendőrök hurokolták ki az ellenzéket.

Viharos Botrány a belgrádi skupstinában.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) Ma óriási botrány volt a skupstinában. Az ülésen megjelentek a kizárt ellenzéki képviselők és Pribicevics azt hangoztatta, hogy csoportja egyik ellenzékit sem tartja ki zártnak és ezért indítványozza a kizárásnak a jegyzőkönyvből való törlését. Az elnök erre távozásra szólította fel a kizártakat és miután senki sem engedelmeskedett felszólításának, felfüggesztette az ülést.

Az újbóli megnyitáskor ugyanez a jelenet játszódott le és erre az elnök a parlamenti őrség parancsnokát hívatta be, ami ellen zajosan tiltakoztak a képviselők. A parancsnok két szuronyos csendőrrel tért vissza és óriási izgalom közepett kezdődött meg a dulakodás a kivezetendőkkel. Az elnök újból felfüggesztette az ülést és újabb csendőr lépett be. Ekkor leirhatatlan botrány tört ki. Az ellenzék ordítani kezd:

— Le a gyilkosokkal, éljen a szuverén nép.

Ekkor a rendőrség még az újságírókat is lekergette a karzatról. A terem közepén borzalmas dulakodás folyt, a csendőrök négy kizárt képviselőt ökölharcban egyenként legyőztek, majd kezükkel a lábuknál fogva kihurcolták őket a teremből. A párthívek közben megütköztek a csendőrökkel.

Megrendítő szerelmi tragédia Santanán.

Megrendítő szerelmi tragédia történt tegnap délután Santana (Ujszentanna) községben. Kaiser József 24 éves fiatalember öngyilkossági szándékból atyja revolverével szívenlőtte magát. Súlyos sérülésével Aradra akarták beszállítani, de utközben kiszervenedett. A fiatalember tettét szerelmi bánatában követte el. Egy ujszentannai leánynak udvarolt, akit feleségül akart venni. Atyja azonban ellenezte a fiatalok egybekelését, ami annyira elkeserítette Kaiser Józsefet, hogy öngyilkos lett. Tragikus halála mély megdöbbenést keltett a környéken.

Az Igmándi

természetes keserűvíz
gyomor-és béltisztító
hatása páratlan.

Kapható mindenütt kis és nagy üvegben. Az Igmándit ne tévessze össze másfajta keserűvízzel!

Irodalom és művészet

U. Egyhy Ghyssa előadása.

Egyhy Ghyssa növendékeinek szombat esti előadása ismét nyugati perspektivákat nyitott. Az előadás határozottan túl nőtt a vidéki kereteken, sőt minden túlzás nélkül és okalpatriotizmustól menten megállapíthatjuk, hogy a növendékek átlagos képessége — már rasszunk veleszületett gracilitásánál fogva is — felülmúlja pl. az átlagos németét. Mindenekelőtt Egyhy Ghyssa élesen látó, mélyreható pszichikai érzékét, koreografiai invencióját és ötletességét kell kiemelni, mellyel a csodaszép Es-dur Beethoven koncert lelke közé élő testet varázsolt. A zenei kibontakozás és a táncselekmény menete pontosan fedik egymást, egyik a másikkal folyik és szinte átéliük a beethoveni muzsika mindent elsöprő, izgalmasan ezerszínű életét. Nemcsak a ritmikának és dinamikának, de minden apró melodikus és kontrapunktikus képletnek is megvolt a maga pregnans kifejezése. A misztériumszerű táncmese drámai mozgalmassággal vetítette előnk a keresztesháborúk középkori színes világát: Érces lovagok harci zaját, démonok és angyalok küzdelmét, harcot a szentsírért és végül győzelmes apothéozist. A kosztümök stilszerű színpompájában ragyogó gyöngyszemek a szőlők. Szömörkényi Magda már ismert és méltatott művésze ma is teljes pompájában érvényesült és nemcsak a betanítás precizitását, hanem egyéni intelligenciáját is dicséri. Partnere Gellért Melinda, — aki már nem növendék, hanem mint önálló művésznő az oradeai (nagyváradi) fióktintézet vezetője — csak ebből az alkalomból jött művészetét bemutatni. Kiforrott tudása hosszú és komoly studium eredménye. A kis Tancos Ducit, csupa grácia és valóban bájos jelenség. Vas Boriska egyike a legtehetségesebbeknek, aki ösztönös megérzéssel hatol a tánc lelkébe és amellett szép megjelenés. A táncdarabot megelőzően kezdők és haladók rendszeres gimnasztikai gyakorlatokat mutattak be. Minden számot a filharmonikusokkal kibővített színházi zenekar kísért, melyet Gellért karmester körültekintő gondjával és figyelemmel vezényelt, a Beethoven koncertet Molnár Erzszi a kiváló Bartók-tanítvány játszotta, akinek ez első debüje volt. Igazán vérbéli intelligens muzsikus és acélos billentéssel, de amellett finom eleganciával zongorázik. De a többi szereplők is mind tudásuk legjavát adták. Megérdemlik, hogy felsoroljuk őket: Sternfeld Márta, Becker Évi, Quitter Pipi, Keszenbaum Dóri, Friedmann Elza, Müller Pirkó, Kánya Kató és Mariska, Szalai Gitti, Iovanovici Elli, Löwenstein Bözsi, Goldmann Panni, Grünfeld Márta, Hirschler Klári, Salgó Manci, Dénes Böske, Barra Bibi, Reiszfeld Baby, Leitner Melinda, Velicu Zoe, Graf Gizi, Cégka Baba, Németh Maca, Szende Oli, Eisler Lili, Bodnár Klári, Wolf Márta, Weisberger Márta, Schwarcz Magda, Paunescu Lucy, Krenner Éva, Szelle Wanda és Kepes Márta. Dicséret illeti a filharmonikát is a rendelkezésre bocsájtott tagokért és kottáért. Az előadást vasárnap délután megismétlik.

(Dr. Sz. K.)

RUGGYANTABELYEGZŐ és vésnök munkálatok jutányos árak mellett készülnek
CSAKY GYULA vésnök. volt Salacz-u. 5. sz.

* **Heti műsor.** Vasárnap d. u. 4 órakor: Egyhy Ghyssa növendékei testkultura előadása (mérsékelt helyárok.) Este 9 órakor: Zenebona (mozi helyárok.) Hétfő este: Zenebona (mozi helyárok.) Kedd este: Mesék az írógepről (mozi helyárok.) Szerda este: Olympia (mozi helyárok.)

* **Az aradi színházi iroda hírei.** A közelmúltban egyetlen operett sem aratott olyan frappáns sikert, mint a Zenebona. Vígjáték, szeriözsámok mindenki igényét kielégítően frissen váltakoznak ebben a nagyszerű jazzoperettben, amelyet vasárnap és hétfőn este kétszer egymásután is játszik a színtársulat. Külön jelentősége a Zenebona előadásainak, hogy a nyári szezon első részletének befejezése előtt Lengyel Irén és Galetta Ferenc a Zenebo-

nában tartják bucsufellépésüket. Az érdekességet hatványozottan emeli az a körülmény, hogy 50, 40, 30, 20 és 10 lejesek a helyárok. — Kedden ugyancsak mozihelyárokkal Betegh Béby és ifj. Szendrey Misi bucsuznak a közvetlen melegséget árasztó „Mesék az írógepről”-ben, amelyben Betegh Béby a primadonnaszerepet alakítja. Szerdán az igazgatóval: Szendrey Mihállyal az élen a prózai együttes bucsuzik Molnár Ferenc ragyogó vigjátékában: az Olympiában, a helyárok ezuttal is mozihelyárok. A kétségtelenül meleg színházi estéknek ígérkező — nyári színházban levő — előadásokra a jegyek az előadás megkezdése előtt a nyári színházban, napközben a téli színház pénztárában válthatók.

* **U. Egyhy Ghyssa** ma este testkultura iskolájának növendékeivel olyat produkált a

VERAPOL kapható mindenhol

nyári színházban, amelynek élményszerűsége mindenkiben sokáig fog élni. Beethoven es-dur koncertjére összeállított csoport-teljesítmény kimagaslóan művészi. Ezenkívül Mensendieck torna- és ritmikamutatványok is szerepelnek az előadás dus műsorán, amelynek értékét jelentékenyen emeli, hogy közreműködik Gellért Melinda, az oradeai fióktintézet vezetője, valamint zongoránál Molnár Erzszi, a filharmonikusokkal bővített színházi zenekar kíséretével. Vezényel: Gellért Pál. Az előadást vasárnap délután 4 órakor ismétli meg Egyhy Ghyssa mérsékelt helyárok mellett. Jegyek a téli színház pénztárában, az előadás megkezdése előtt a nyári színházban válthatók.

Telef. 70. **ERZSÉBET SLAGER-MOZGO** Telef. 70.Ma d. o. **Matiné „Jancsi és Juliska”** aradi szereplőkkel. 5-10 lejes helyárok.

Ma d. u. 2, 4, 6, 8 és 10-kor, szép idő esetén 9-kor a kertben is

Táncoló Bécs **LIA MARA** **Színházi énekar!**
Eredeti zene!Fősz.: **Ben Lyon és Szőreghy Gyula.** Divatrevü. A modern Bécs minden káprázatos szépsége.
Jegyek elővételben. — Mérsékeltén 5 lejjel emelt helyárok.**Nobileék élnek és élelmet kérnek.**

Az Italia egy jéghegybe ütközött és roncsosá zuzódott. — Az expedíció megrendítő katasztrófája.

(Az *Aradi Közlöny* római tudósítójának távirata. Olaszország örömmámorban uszik, mert mindenki bizonyosra veszi, hogy az eddig kapott rádiójelek tényleg Nobile tábornoktól származnak és az Itália utasai életben vannak. A hivatalos jelentések szerint a Citta di Milánó péntek este ismét felfogta Nobile segélykérését, amelyben pontosan megjelölte a helyet, ahol tartózkodnak. Ez a hely 20 mérföldnyire északra van a Spitzbergák legkeletibb pontjától. A Citta di Milánón kívül a Kingsbay-öböl legmagasabb pontján felállított rádióállomás is tisztán hallotta a segélykérést. A Citta di Milánó parancsnoka utasítást adott a Hobby legénységének, közelítse meg a megjelölt pontokat.

Az elmúlt éjszaka a római rádióleadóállomás szikratáviratot adott le, közölve Nobileval, hogy a Citta di Milánó felfogta segélykérő jeleit, ellenőrzésképpen pedig kérte Biagi

rádiótelefonista születési évét és napját. Éjszaka már megérkezett a válasz: — Megkaptuk az üzeneteket.

A newyorki jelentések szerint egy pennsylvániai amatőr üzenetet fogott fel, amelyben Nobileék közlik, hogy nincs más menedékük, mint az a kunyhó, amelyet az Itália roncsaiból állítottak össze. Az Itála egy hegyoldalba ütközött és darabokra tört. Tizenketten maradtak életben, többen megsebesültek. Sürgősen élelmiszereket kérnek.

A moszkvai jelentések szerint katasztrófális volna, ha az Itália a Ferenc József földön szállt volna le, mert ezt a földet két hónapnál előbb elérni nem lehet. Vasárnap a Mallerga nevű jégtörő hajót egy könnyű repülőgéppel utnak indítják. Rómából egy új nagy hidrop-lánt indítanak öt emberrel Nobile felkutatására a sestocalendei kikötőből.

Az aradi Astra-gyár nemes munkásvédelmi akciója.

Segélyalapot létesített az aradi Astra-gyár vezetősége. — Nyugdíjat kapnak a gyár előregedett munkásai.

(Arad, június 9.) Az aradi Astra-gyár, amely mindig vezetett s az első sorokban volt a munkásságról való gondoskodás és segélyezés terén, most valósággal uttörő intézményt létesített munkásainak felsegélyezésére. Junius elsejétől kezdve az Astra-gyár intézményesen végzi a munkássegélyezést és erre a célra egy munkássegélyalap létesült, amelynek vezetősége a gyár igazgatóságából és a munkásság két legöregebb delegáltjából áll. Ez a munkássegélyalap, amely a napokban alakult meg és amelynek létrehozatala körül Vigyázó László igazgató fáradt a legtöbbet, nyugdíjat ad a kiöregedett munkásoknak, betegség, halál, vagy születés esetén pedig jelentős segélyben részesíti a munkást és családját. Az Astra-gyár az első intézmény Romániában, amely ezt a nagy szociális érzékre valló alapot rendszeresítette.

Az Astra igazgatósága a munkássegélyalap céljára ebben az évben 1,000,000 lejt utalt ki. Ennek az összegnek felét a munkássegélyalap kiosztja az arra rászorulóknak között, a másik felét pedig tőkésíti 6 százalékos kamatozással. Tekintettel arra, hogy az igazgatóság minden évben majd ha-

sonló nagyságu összeget juttat erre a célra, amit fenti módon használnak fel, előre látható, hogy a munkássegélyalap néhány év múlva sokkal intenzívebb működést fejthet ki, noha már a megkezdéskor is figyelemreméltó dolgot produkált. Juniusban 17 munkás vonult nyugdíjba az Astra-gyárból és azok legutolsó fizetésük 40-65 százalékát kapják nyugdíj címén, ami az említett esetben havi 900 és 4000 lej között váltakozik egyenként. Nyugdíjat a kiöregedett, vagy rokkanttá vált munkások kapnak és annak összegére természetesen befolyással van a gyárban töltött munkáévek száma.

A munkássegélyalap betegség esetén is segíti a munkásokat, ha a betegség 12 hétnél tovább tart. Ez a segély a betegsegélyző pénztártól kapott segély 40-150 százalékát teszi ki. A betegpénztári segítség a 26 hétnél megszűnik, viszont az Astra-gyári munkássegélyalaptól kapott segélyt mindaddig folyósítják, amíg a betegség tart. Így például egy szakmunkás, ha beteg, a betegsegélyzőtől kap heti 210-420 lejt, az Astra segélyalapijától pedig a 12. héttől a 20. hétig heti 84-168

Szenzációja a **Strandnak** a modernül, újonnan berendezett**Neptun étterme,**

ahol jól és olcsón étkezhet. Naponta reggeli, ebéd és vacsora Lej 100. Frissen csapolt sör, jégbehűtött italok, kitűnő hegyaljai borok meglepő olcsó árakban. Este 8-10 óráig bárki jegy nélkül beléphet és meggyőződhet róla. 3208

Bárhoz megjelent vagy hirdetett könyv eredeti áron megszerezhető
Sándor Ferenc speciális könyvüzletében.

lejt, ha nőtlén és 168—336 lej, ha nős. A 20. héten tul 136—273 lej, ha nőtlén és 273—546 lej, ha nős. Akik 10 éven felül vannak a gyár szolgálatában, ily esetben a fenti díjak 50, illetve 75 százalékkal kapnak többet, aszerint, hogy nőtlének, vagy családos emberek.

A halálozási segély, amelyet a családfő halála esetén ad ki a segélyalap, legutolsó heti kereset 40—400 százaléka közötti váltakozik. Ama munkások családjai, akik még nincsenek 10. év óta a gyár szolgálatában, halál esetén 600—1200 lej kapnak,

a 10 éven felüli szolgálattal bírók családjai 1200—2400, a 20 éven felülieké 1800—3600, a 30 éven felülieké 3600—7200 lej kapnak halálozási segély címén. A szülési segély egyszersmindenkorra 500 lej.

Az Astra-gyár vezetőségének az a célja, hogy ezt a segélyalapot pár év alatt kifejeleszti és különböző munkásjóléti intézményeket létesít általa, amint azt a szükség megkívánja. Egyben persze emelni fogja fokozatosan a nyugdíjak és segélyek összegét is.

Az aradi kamara főtitkára Bulgáriában.

Pacuraru Brutus tanulmányutja. — A bolgár mezőgazdaság heroikus harca a természettel.

(Arad, június 9.) Pacuraru Brutus, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára tegnap érkezett haza bulgáriai tanulmányutjáról. A főtitkár rövid ottartózkodása alatt éles szemmel figyelte az általunk alig ismert ország gazdasági viszonyait és a tapasztalatról az alábbi érdekes megfigyeléseit közölte munkatársunkkal:

— Ruszcsuk város közelében van egy hatalmas kiterjedésű állami mintagazdaság. Tapasztalataim nagyrészt ezen a telepen szereztem, ami azzal magyarázható, hogy itt megtalálható az ország mezőgazdasági életének kvintesszenciája. A ruszcsuki mintagazdaságban rendkívül érdekes és európai nivón levő állat- és magnemesítési kísérletek folynak. Az eddig ott elért eredmények a legszébb reményekre jogosítják fel azokat, akik az ország mezőgazdaságának feljavitását tűzték ki célul maguk elé. Bulgária éghajlati viszonyairól ugyanis beigazolódott, hogy alkalmatlanok más, alacsonyabb hőmérsékletű országokban megnemesített gabonafélék, állatfajok meghonosítására. Pl. a Magyarországból importált buza termelése nem járt a várt eredménnyel, sőt a belföldi búzával szemben minőségileg folyton satnyult, a svájci és a ma-

gyar marhák pedig tuberkulózisban pusztultak el, mielőtt legalább a kereszteződés sikerült volna e kicsiny fehér-fajú belföldi állománnyal, amely azonos a régi királyságbeil fajtával.

E megállapítások után, valamint a megkérdezett külföldi szakértők reménytelen kijelentései alapján, az említett mintagazdaság kb. 3—4 év óta a rendelkezésére álló eszközökkel, de a legmodernebb eljárások felhasználásával, megkezdte a belföldi magvak nemesítését. Így pl. a buza megnemesítésével sikerült a minőséget hl.-kint 80 kgr. súlyig felvinni. Ami a marhaállományt illeti, érdekes tudni, hogy úgy a Magyarországból hozott szakértők, mint Bulgáriának Magyarországba küldött okleveles gazdaszai, akik a magyar állami mintagazdaságokon gyakorlatilag tanulmányozták a nemesítés rendszerét, arra a meggyőződésre jutottak, hogy a bolgár marhafaj, silány minőségű korcs lévén, ha nem is alkalmatlan a nemesítésre, de mindenesetre időt és költséget kíván, amelyek nem állnak arányban az esetleges elérhető eredménnyel, úgy hogy kár a fáradozásért.

Érthető tehát, hogy olyan reménytelen megállapítások egy szakembernek, aki jó hazai is, nem adtak más lehetőséget, hogy a

VERAPOL kapható mindenhol

helyzetet javítson, csak a belföldi iehér marhafaj nemesítését. Így aztán falusi emberek-től vásároltak szebb tehénpéldányokat. Ezek a jól gondozott és észszerűen táplált tehének minőségileg évről-évre javultak, míg annyira jutottak, hogy ez évben egyesek már 22 liter tejet is adtak naponként, annak dacára, hogy oly kicsiny természetűek. Ezek az igazán annyira örvendetes eredmények igazolják a gazdaság igazgatójának reményeit, hogy sikerülni fog 6—8 év után olyan tehéneket tenyészteni, amelyek 30 liter tejet is adnak naponként.

A lovak nemesítése már sokkal könnyebb, minthogy egyrészt a melegebb éghajlat alatt is tenyésztett arab fajtáról beigazolódott, hogy nagyon alkalmazkodó, másrészt a Franciaországból hozott ménnek is nagyon jól aklimatizálódtak. Láttam még csodálatosan szép angol sertéspéldányokat; a baromfiak között találtam nagyon szép olasz és francia fajú tyukpéldányokat kb. olyan nagyszámban, mint a mi falusi tyukjaink. Az emberek bármily szegények legyenek is, ingyen kapnak tyukokat azzal a kötelezettséggel, hogy minden egyes tyuk után bizonyos mennyiségű tojást kell átadniok exportcélokra napiáron.

Ime, hogy érti egy tőlünk oly könnyen lekicsinyelt „balkán” nép a termelő munkát! A gyönyörű tavaszi napon megtett autót folyamán szorgalmas és komoly földművesektől hemzsegő mezőket találtam és bizony a munkások nagyon nehéz munkát végeztek. Tagadhatatlan, hogy mezőgazdasági eszközeiket más jobbakkal kellene kicserélni, már csak azért is, hogy munkájukat jobban fizesse vissza a természet. Azt a tényt azonban, hogy szívvél-lélekkel dolgoznak, a bolgár

FRANIA

MA

4 1/2

6

7 1/2

és

9 1/2

ó
r
a
k
o
r

A SZÉL
ZSÁKMÁNYA

kalandor
film

gyönyörű
egzotikus felvételekkel

Főszerepben
Lilian Davis

és

Charles Vanel

Jön!

Jön!

Conrad Veidt

John Barrymore

nagy filmje.

Apolloban

ma

fél 12 órakor

Szenzációs Matiné

Premier!

APOLLOBAN

Premier!

ma

ALRAUNE

Brigitte Helm, Paul Wegener, Petrovics Szvetiszláv

4, 6, 8 és 10 órakor.

Ünnepélyes megnyitás! Marosparti mozgószínház Ünnepélyes megnyitás!

Ma fél 10 órakor

Hans Heinz Ewers
híres regénye

A · L · R · A · U · N · E

filmek filmje
kerül bemutatóra

Főszereplők:

Brigitte Helm — Paul Wegener — Petrovics Szvetiszláv

földműves megérdemli, hogy ezt dicséretére megemlítsük.

Lenne még mondanivalóm elég érdekes dolgokról, a méhészetéről, a selyemhernyó-tenyésztéséről, azután a gyümölcsstermeléséről, ezt azonban csak egy szaklap hasábjain fejthetném ki teljes részletességgel.

H I R E K.

— **Duca tárgyalta Madgearuval.** Bucurestiből jelentik: Duca helyettes külügyminiszter ma hosszabb tárgyalást folytatott Madgearuval, a nemzeti-parasztpárt főtitkárával.

— **Ausztria felszabadul a pénzügyi ellenőrzés alól.** Bécsből jelentik: Ausztria június végén felszabadul a pénzügyi ellenőrzés alól.

— **Csangesolin él?** Mukdenből jelentik: Csangesolin fia a Reuter-ügynökségnek kijelentette, hogy apja él és állapota javulóban van.

— **A Bremen repülői visszaindultak Németországba.** Newyorkból jelentik: A Bremen repülői az elmúlt éjszaka a Columbus hajón visszaindultak Németországba. A repülőket a kikötőben frenetikusán ünnepelte a hatalmas tömeg.

— **Tisza István szobra Budapesten.** Budapestről jelentik: A Tisza-émlékbizottság és a Képzőművészeti Tanács mai értekezletén elhatározta, hogy a felsőház előtt állítják fel Tisza István gróf szobrát.

— **Pilótafőhadnagy megrendítő tragédiája.** Bucurestiből jelentik: Buzeuban tegnap egy katonai repülőgép 150 méter magasságból lezuhant. Petrovici repülő főhadnagy szénné égett.

— **Elhalasztották a maximáló bizottság ülését.** Az aradi ármaximáló bizottság mára tüzte ki a havi ülését. Dr. Marcovicu Vince helyettes polgármester rendelkezésére azonban az ülést a jövő hét elejére halasztották el.

— **Aradi származású orvos szerencsétlensége Budapesten.** Budapestről jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt tegnap este a magyar fővárosban, a Múzeum-körút és Kossuth Lajos-ucca sarkán. A Múzeum-körút 1. számú házban lévő Neumann-féle ruhaáruház világító transzparensének egyik hatalmas betűje véletlenül lezuhant és súlyosan megsebesítette a véletlenül épen arra menő, aradi származó dr. Fritz János klinikai főorvost és a társaságában lévő Csillag Sándor mérnököt.

— **Itéletidő Délbaranyában.** Pécsről jelentik: Délbaranyában ma délelőtt irtózatos vihar dühöngött, sűrű villámcsapásokkal. A villámok kavernákat vájtak a földbe és teljesen felporzolták a buza-áblákat. Egyedül Bereimend községben négy embert sújtott egyen a villám, kettőt pedig megnemített. Az egész vidék termése tönkrement. A távíró- és telefonvonalak megszakadtak és ezért a részletek hiányzanak.

— **Eljegyzés.** Sam Wassermann gyáros (Newyork) eljegyezte Kaika Elza urleányt Soforsinból. (Mindem külön értesítés helyett.)

— **Aradi munkás súlyos szerencsétlensége.** Ma délután súlyos szerencsétlenség történt az aradi vaggongyárban. Oláh György munkás egy épület tetején dolgozott, közben elvesztve egyensúlyát, a földre zuhant s fején súlyos sérüléseket szenvedett, valamint lábát is eltörte. A kórházba szállították.

— **Pataky Béláné tanárnő 3 hónapos gimnasztikai tanulmányutra Németországba és Dániába utazott.**

— **Rendőri hírek.** Vinczellér Mihály ma ismeretlen tettesek ellen feljelentést tett, hogy 4000 lejt zsebéből elloptak. — A rendőrség ma letartóztatta Vacaneanti Sándor országszerte körözött betörőt, akinek számos bűncselekmény terheli a lelkét. Megkezdtek kihallgatását és bűnlajstromának összeállítását.

— **A 88845. számra eső nagy jutalomdíjat: 3.500.000 lejt (három és fél milliót) a csehszlovák osztálysorsjáték utolsó húzásán a Fortuna-bankház (Bratislava) szerencsés vevői nyerték meg. Lapunk mai számában megtalálja a Fortuna hirdetését. Ne mulassa el a következő sorsjáték I. osztályához sorsjegyeit postafordultával a Fortuna-bankháznál, Bratislava (Csehszlovákia) megrendelni.**

— **Gramofonok, lemezek (legjobb) Kerpelnél.**

Kedden ítélkeznek Arad volt prefektusa fölött.

A vádirat Boneu Vazulnak a közszolgálatból való elbocsátását kívánja.

(Arad, június 9.) Ma délelőtt tárgyalta folytatólagosan az aradi törvényszék mellett működő fegyelmi bíróság Boneu Vazul volt aradi prefektus ügyét. Az ülésen dr. Lázár Ágoston alispán, mint vádló, folytatólagosan felolvasta a terjedelmes vádiratot, amelynek végzetével azt kérte a bíróságtól, hogy mondja ki Boneu Vazul volt prefektus szolgálatából való elbocsátását.

Az alispán után Boneu Vazul beszélt, aki terjedelmes beszédben maga adta elő védelmét. Három szempontot részletezett. Elsősorban kijelentette, hogy egy évig betegszabadságon volt, tehát nem vehette át hivatalát. Másodszor nem vádolható a szolgálat indokolatlan elhagyásával, azért sem, mert ugyanez a fegyelmi bíróság hozott döntést oly értelemben, hogy nem adják vissza neki hivatalát. Harmadsorban nem tényleges hivatalnok a megyének, miután már beadta kérvényét nyugdíjaztatása érdekében, mert orvosai véleménye szerint egészségi állpota nem engedi meg a hivatala elfoglalását. Az idő előrehaladottsága miatt a fegyelmi bíróság befejezettek nyilvánította a tárgyalást és Orezeancu Romul elnök közölte, hogy a bíróság ítéletét kedden délelőtt hirdeti ki. Megyei körökben nagy érdeklődéssel várják a fegyelmi bíróság döntését.

— **Lya Mara és az Erzsébet mozgó.** A filmszínésznő királynője, Lya Mara, ez a bájos művésznő, aki csak a legnagyobb filmek főszerepét alakítja. A „Táncoló Bécs” kétségkívül a legbrilliansabb alkotás és a filmidény legvonzóbb ujdonsága. Az Erzsébet mozgó impozáns keretek között, énekszámokkal, nagy zenekarral hozta ki a káprázatosan szép darabot és zsufozt házak előtt vetíti.

— **Jacobi Gyula vizsg. fogász műtermét** Str. Bucur (Eötvös-ucca) 1. szám alatti Rozsnyai gyógyszerár házának I. emeletére helyezte át.

— **A beteg emberiség számára valóságos isteni áldás** Lippafüred rádiumaktivitása, szén-savas ásványforrása. Kérjenek prospektust.

Agfa fotóképek legolcsóbban OLÁH SÁNDOR cégnél Aradon

— **Eladott aradi ingatlanok.** Czeller Istvánné eladta a Str. Gojdu 8a. számú házat 460.000 lejért Schwartz Adol és nejeének. — Ardelean Illés eladta Gáj, Szeglet-ucca régi 30. számú házat 20.000 lejért Ardelean Florica és Rózának. — Brontiu György eladta a Str. Virgil Onitiu 8. számú 200 öles telkét 22.000 lejért Szabó László és nejeének. — Aradi Kereskedők Takarékszövetkezele eladott a Rozer dűllőben egy 175 öles telket 25.000 lejért Belenta Péter és nejeének. — Aradi Ingatlan Forgalmi és Parcelázóbank eladott egy 290 öles telket 29.000 lejért Novák Ferenc és nejeének. — Özv. Virágh Lajosné eladott a Str. Cantacuzino uccában egy 100 öles telket 55.000 lejért Gundelsdorf Gáspárnának. — Czeller Istvánné eladott a volt Pöntenberg uccában 7. szám alatt egy házat 600.000 lejért Jovin György és nejeének. — Faggyas Antou eladta a Str. Gelu 26—28. számú házat 200.000 lejért Dogmanov György és nejeének. — Decastello Józsefné eladta a Piata Luptei téri telkét 60.000 lejért Vaczula Józsefnék. — Brdian Mihály eladta a Rozer dűllőben 200 öles telkét 25.000 lejért Máris Illésnének. — Sipka Péter eladta a Pernyáva. Legelősor 37. számú házat 70.000 lejért Kapás Antalnak. — Özv. Balaton Jánosné eladta a Péter-ucca 7. számú házat 150.000 lejért Jobb János és nejeének.

— **Székelési zavarok, bélgörcs, puffadtság, gyomorszedülés, izgalmi állapotok, szividegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést okoz. Az évszázad legkiválóbb orvosai a Ferenc József vizet úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazták. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.**

— **Az Aradi Anya- és Gyermekevédő Szövetség ez uton mond hálás köszönetet Pataky Béláné tanárnőnek, hogy május 27-iki gimnasztikai bemutatójának jóvedelmét a Szövetség céljaira adományozta. Vásárhelyi Janka, elnök.**

Védő szemüvegek nagyon olcsó árban GROSZ optikus-nál Arad, az Apolló mozi mellett.

— **Turisták! Ne induljunk el valódi „Stollwerck” karamella nélkül.**

Tennis-ütők gyári árban és hurozások a legjobban Emil Maidt-nál, Arad

latlan elhagyásával, azért sem, mert ugyanez a fegyelmi bíróság hozott döntést oly értelemben, hogy nem adják vissza neki hivatalát. Harmadsorban nem tényleges hivatalnok a megyének, miután már beadta kérvényét nyugdíjaztatása érdekében, mert orvosai véleménye szerint egészségi állpota nem engedi meg a hivatala elfoglalását. Az idő előrehaladottsága miatt a fegyelmi bíróság befejezettek nyilvánította a tárgyalást és Orezeancu Romul elnök közölte, hogy a bíróság ítéletét kedden délelőtt hirdeti ki. Megyei körökben nagy érdeklődéssel várják a fegyelmi bíróság döntését.

— **Szünetel a vízszolgáltatás.** Értesítettük a t. közönséget, hogy június hó 11., 13., 15. és 18-án este 10 órától reggel 6 óráig a vízszolgáltatás csómosás miatt az egész város területén szünetelni fog. Uzinele Comunale.

— **A „Británia” Angol-Román Biztosító Részvénytársaság** aradi vezérképviselője információs osztályt rendezett be és készséggel áll a nagyközönség rendelkezésére bármilyen biztosítási okmány díjmentes felülvizsgálására. Strada Moise Nicoara 1. sz. Telefon 419.

— **Adomány.** Az Aradi Közlönyben megjelent felhívás folytán özv. Losonczy Józsefné részére Reich Viktor 150, N. N. 100 lejt adományozott. Az összeget Salgó-né bizományi üzlete útján rendeltetési helyére juttattuk.

— **Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Kiházasítási Csoport jelentése.** Kaptuk a következő sorokat: Cséki Jánosné született Tóth Erzsébet, hálás készséggel ismerem el, hogy az Önök intézménye — bár erre kötelezve csak 6 hónap múlva lett volna — házassági segítségem előlegeképpen 15.000 lejt kezelmhez lefizetett. — Az igazgatóság felszólítja tagjait, hogy könyvecskéjüket haladéktalanul váltsák ki. Egyben felhívja a tagokat, hogy az esedékes tagdíjakat pontosan fizessék be.

— **Berliet vezérképviselőt,** Berliet taxi-vállalat, Str. Soimului 2. (Gutzjahr-telep.) Telefon 672.

Gramofonok Hegedűsnél, és lemezek rend- kívül nagy választékban Aradon.

— **Az Alkalmazottak Temetkezési Egyesülete** tudatja az érdeklődőkkel, hogy az alakulóban levő új temetkezési csoport nemsokára véglegesen megalakul. Tekintettel arra, hogy jelenleg korkülönbség és orvosi vizsgálat nélkül lehet beiratkozni, ajánlatos minél hamarabb jelentkezni pénzbeszedőinknél, vagy a hivatalos helyiségünkben. Hivatalos órák minden nap d. u. 5—7-ig Str. Decemvrie (Hasszinger-u.) 12.

Gevaert fotóképek nagyon olcsó árban GROSZ optikus-nál Arad, az Apolló mozi mellett.

— **Aki az új nagy osztálysorsjáték szenzációs főnyereményeinek egyikét meg akarja nyerni, küldje el megrendelését még ma Fritz Dörge népszerű bankháznak, Wien, I—A. Kärtnerstrasse 43., mely több, mint 30 éve, mint legelső és legmegbízhatóbb e szakmában ismeretes t. olvasóinknál.**

— **RÁDIÓ-MUSOR.** Vasárnap, június 10. Wien—Grác. (Romániai Idő.) 20. Kamarazene. — Berlin. 23.30. Táncczene. — Boroszló. 21.30. Hangverseny. — Frankfurt a. M. 21.30. Hangverseny. — Leipzig. 22. Orosz népzene. — Milano. 22. Operaelőadás. — München. 24. Cigányzene. — Prága. 23.20. Hangverseny. — Róma. 22.10. Szimfonikus hangverseny. — Stuttgart. 21.15. Tarka est. — Zágráb. 21. Operaelőadás. — Budapest. 10. Hírek, kozmetika. 10. Zenés mise. 18.45. Hangverseny. 23.15. Cigányzene. — Hétfő, június 11. Wien—Grác. 17.15. Hangverseny. — Berlin. 21.30. Hangverseny. — Boroszló. 21.30. Kamarazene. — Frankfurt a. M. 20.30. Operaelőadás. — Leipzig. 23.15. Szórakoztató zene. — Milano. 24.30. Jazzband. — München. 21. Zenekari hangverseny. — Nápoly. 21.50. Operaelőadás. — Prága. 23.30. Hangverseny. — Pozsony. 21.30. Hangverseny. — Róma. 22.15. Könnvü zene. — Zágráb. 18.30. Hangverseny. — Budapest. 10.30. 13. és 16. Hírek, közszolgálat. 18.30. Zenekari hangverseny. 21.15. Hangverseny. 22.30. Cigányzene.

Kétszáz évvel ezelőtt két zsidócsalád élt Aradon

Érdekes új adalékok a százesztendősi fennállását jubiláló aradi zsidótemplom történetéhez.

(Arad, június 9.) A jövő vasárnap ünneplő nagyszabású keretek között Aradváros zsidó társadalma az aradi zsidótemplom százesztendősi jubileumát. Diszgyűlés, jótékony ünneplés teszi emlékezetessé ezt a nevezetes évfordulót, melynek kapcsán ma érdekes írást kaptunk, amely új, eddig nem ismert részleteket közöl a százesztendősi aradi zsidótemplom százados történetéről. A kétségtelenül figyelmet érdemlő írást itt adjuk:

B. lapjuk már bőven megemlékezett ama nevezetes évfordulón tartandó ünnepekről, egyben a mostani zsinagóga építkezésének történetét is teljes hűséggel leközölte. Kimaradt azonban nagyon sok oly dolog, mely érdekelni fogja az ünneplő közönséget. A többek között: Az első izr. imaház a Rácvárosban volt, hogy hol, sajnos, nem lehetett kipuhatolni. Későbbben egy *Nahuma* nevű asszony a községnek 1759-ben ajándékozott egy telket, melyen a mostani zsinagóga épült. A mostani zsinagóga és az avval egybekötött iskolaalapítványi bérház építése 1828-ban kezdetett meg, de — leginkább a város részéről támasztott nehézségek miatt, melyek csak hosszas perlekedés után és egyes községi tagok, mint pl. *Hirschl Mózes* és mások lankadatlan buzgalma által győztek le — lassan haladt, úgy, hogy csak 1834-ben készült el. A volt Szent Pál-uccára szolgáló szárnya a bérháznak tíz évvel későbbben építettett hozzá.

Első rabbija a községnek *R. Jachanan* 1764-ben, ezt követé *R. Broda Löb* 1770-ben, ezt megint *R. Semnitz Hirsch* 1786-ban. A híres *Chorin Áron* főrabbi 1789-től fogva 1844-ig működött. Az első magyar prédikációt *Steinhardt Jakab* főrabbi tartotta a zsinagógában 1845 évi április hó 18-án. Ezzel kapcsolatban nem lesz érdektelen tudni azt is, hogy 1717 év május elején kelt védelevél szerint az akkori várparancsnok „az aradi első városban” lakó két zsidót, névszerint: *Eliás Izsákot* és *Márkus Mayert* mint „házi és udvari zsidóit” oltalmába fogadta. Ebből következik, hogy a fentiek voltak az első zsidók, kik Aradon letelepedtek. A védelevél záradékában azonban benfoglaltatik, hogy nevezetteknek szigorúan megtiltatik, más zsidót idehozni, vagy házukba befogadni. Hogy a fentiek voltak az első zsidók Aradon, igazolja még az a körülmény is, hogy az itteni zsidótemető legrégebbi sírköve *Eliás Izsáké*, ki 1754 július 5-én halt meg. Igaz ugyan, hogy az aradi zsidók az udvari kamarához intézett egyik folyamodványukban már 1772 előtt arra hivatkoznak, hogy ők „hetven év óta Aradon laknak”, ez azonban csak kerek számmal vehető.

Báró *Cosa István* cs. és kir. altábornagy, várparancsnok példáját mások is követték, u. m. *Horvát ezredes* és *Szvukovics főhadnagy* és egyéb polgári állású urak, kik szintén befogadtak egyes családokat. A vármegye 1743-ban összeírást rendelt el, a kiküldött bizottság csak hat zsidócsaládot talált Aradon. Az egyik egy *Exel* nevű polgár házában lakott, a másik az uradalom házában. — 1754-ik évi összeírás csak 24, az 1785-ik évi lajstrom 41 családot mutat ki, állítólag sokkal többben voltak.

A zsidóknak egyedüli keresetforrása 1770-ig a pálinkafőzés volt, melyet a „sáncokban” levő pálinkaházakban üztek, melyért az uradalomnak „árendát” fizettek. — Később a város megtiltja nekik, hogy a hetivásárokon pálinkát mérjenek, majd az örmények szorítják ki őket a pálinkaházakból. Minthogy a pálinkafőzésnél folyton háborgatva lettek, s minthogy a vármegye 1765—66. évben korlátozta a pálinkafőzést, az akkori zsidók mindinkább kereskedéssel s részben kézművel foglalkoztak. Különösen *Chorin Áron* főrabbi vette rá a zsidóságot, hogy mesterséget tanuljon, úgy, hogy Aradon 1831-ben már 80 zsidó kézműves dolgozott. Zsidóbarát akkor még az egész városban nem volt egyetlen egy sem.

Bettelheim Imre.

Szerencse a Bánát-ban

Ezren meg ezren nyernek évről-évre osztálysorsjátékon.

Miért ne legyen Ön is ezen szerencsések között?

Itt az új sorsjáték hivatalos nyereményjegyzéke.

Legszerencsésebb esetben:

Tizennyolcmillió lei

(18,000.000 lei)

1 jutalom	á	12,000.000 lei	=	12,000.000 lei
1 főnyeremény	á	6,000.000 lei	=	6,000.000 lei
1 „	á	2,400.000 lei	=	2,400.000 lei
1 „	á	1,800.000 lei	=	1,800.000 lei
1 „	á	1,440.000 lei	=	1,440.000 lei
2 „	á	1,200.000 lei	=	2,400.000 lei
2 „	á	960.000 lei	=	1,920.000 lei
3 „	á	720.000 lei	=	2,160.000 lei
3 „	á	600.000 lei	=	1,800.000 lei
4 „	á	480.000 lei	=	1,920.000 lei
5 „	á	360.000 lei	=	1,800.000 lei
9 „	á	240.000 lei	=	2,160.000 lei

azonkívül sok a 210.000, 192.000, 168.000, 144.000, 120.000, 96.000, 72.000, 48.000 lei és számos kisebb nyeremény, összesen: 50.000 nyeremény és 1 jutalom, melyeket 5 osztályban sorsolnak ki,

összesen 250 millió azaz egynegyed milliárd lei összegben

Mind teljes nyeremény, mert azok azonnali kifizetése készpénzben államilag van biztosítva és

nincs nyereményilleték és semmiféle levonás!

Az egész világon nincs más sorsjáték, sőt semilyen más spekuláció, mely csak megközelítőleg is ily kedvező alkalmat nyújtana egyszerre egy nagy tőke nyereségre.

A sorsjegyek fele okvetlenül nyer!

A már június 14-én kezdődő húzáshoz a sorsjegyek árai:

Egész 800 lei — Fél 400 lei — Negyed 200 lei.

A megbízásokat kérjük lehetőleg még ma beküldeni a sorsjegyek eladásával és nyeremények kifizetésével hivatalosan megbízott, népszerű

Fritz Dörge bankházához

8055

Wien, I/A Kärntner Strasse 43.

Kérjük itt levágni!

Megrendelőlevél

Ezennel megrendelek:

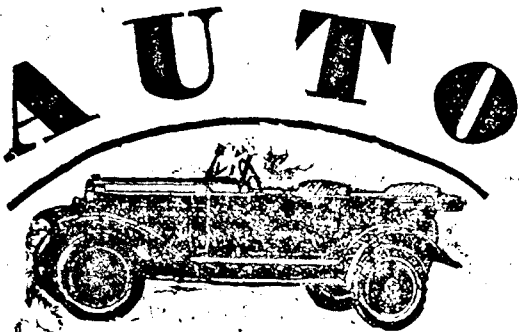
..... egész sorsjegyet á 800 lei
 fél sorsjegyet á 400 lei
 negyed sorsjegyet á 200 lei

hivatalos játéktervvel együtt. A hivatalos nyereményjegyzék a húzás után, rögtön megküldendő.

A sorsjegyekért járó..... leit mellékelettel küldöm.

Név és pontos cím:

Fontos! Ajánlott levelek, melyek fizetést is tartalmaznak, jól leragasztandók és lepecsételendők. **Első-nyeremény** vigyázatból ajánlatos dupla boríték használata; az első borítékhoz oda kell varrni a tartalmat és ehhez ragasztani a külső borítékot, hogy sérelem és veszteség ne érhesse.

Az autó ma már nemcsak sport, hanem a mindennapi élethez szorosan hozzátartozó közlekedési eszköz, amely a nagyvárosi életben különösen fontos szerephez jutott. A tegnapi generáció a lovak iránt érdeklődött, a ma emberének figyelme a gépkocsik felé irányul és megállapíthatjuk, hogy nemcsak az autótulajdonosok érdeklődnek a gépkocsik iránt, hanem azok is, akik nincsenek olyan szerencsés helyzetben, hogy autót vásárolhassanak. Ma már a gyerekek is azzal szórakoznak, hogy a messziről közeledő autók hűtőjéről találgatják, milyen gyártmányu kocsit fut feléjük.

A gépkocsi elterjedtségét igazolja, hogy a rendszámok már az ezer felé közelednek Aradmegyében és egyre gyorsabb tempóban növekszik ez a szám. Az ezer autótulajdonosnak közös panaszaik, sérelmeik, gondjaik lehetnek és vannak, amelyeknek most az Aradi Közlöny megadja a nyilvánosságot. Szívesen helyet adunk hasábjainkon minden, az autóval kapcsolatos jogos panaszoknak ami orvoslást igényel. — De megtalálja időnként az olvasó lapunkban az autósportra vonatkozó legfrissebb híreket, a tervezett vagy bevezetett újításokat és minden olyan közleményt, amely az autó iránt érdeklődők figyelmére számot tarthat. Bizonyosra vesszük, hogy ezzel kedves és érdekes olvasmányhoz juttatjuk az Aradi Közlöny olvasótáborának tekintélyes részét.

Oradea—Turnuseverin Aradon át.

Ma délelőtt haladt át Aradon az autóturaverseny utolsó kocsija.

Ma délelőtt majdnem 10 óráig, állandóan futottak át Aradon a Bucuresti—Cernauti—Bucuresti autóversenyen résztvevő gépkocsik. Mint azt mai számunkban jeleztük, a kocsik nagyobb része a késő hajnali és ma reggeli órákban haladt át Aradon. A Simándi-utról jövet, a Boros Béni-tér baloldalán és a Mária királyné bulvár városháza felé eső oldalán számukra fenntartott útvonalon robogtak végig nagy sebességgel, óriási berregés mellett. Az első kocsit tegnap este 9 órakor startolt Oradeáról (Nagyváradról). Utána minden órában indult egy-egy versenykocsi. Feltűnő volt, hogy az első kocsit aránylag lassan futott végig a bulváron tegnap éjjel. Ennek oka az volt, hogy közvetlenül Arad előtt u. n. gertyasulást kapott és így a vámnál meg kellett állania, ahol különben benzint és vizet szerelt. Érdekes, hogy Bucurestiből valami 25 autó indult neki a turának, de ezekből Oradeára már csak 17 érkezett. A versenykocsik közt feltűnően sok volt a Steyr XII. típusu versenygép (ez nyerte a tavalyi versenyt is), de akadt köztük Fiat, Buick és más típusu gépkocsi is.

Az országos autóverseny résztvevői megállás nélkül robogtak át Timisoarán is Turnu Severinbe, ahol pihenőt tartottak. Ide ma hajnalban érkezett meg a tura első gépkocsija, amely éjjel 11 óra 8 perckor haladt át Aradon. Ezt követték aztán nagyobbára egy órai időközben a többi kocsik. Aradon ma délelőtt 9 óra 5 perckor haladt át a 16., 10 óra előtt valamivel pedig az 17., az utolsó versenykocsi. Ezek ma délután érkeztek meg Turnu Severinbe, ahonnan pihenő után folytatták útjukat a tura végéig: Bucuresti felé, ahová ma éjjel, illetve holnap reggel érkeznek meg.

„AUTOUNIVERSAL”

„Chrysler”-lerakat

az összes szakmába vágó cikkek nagy rektára.

Gyári árak. 3179

Bul. Regina Maria 13. Dacia-kávéház mellett.

TÁVIRAT

Bucuresti 3/6/28 18

Ma megtartott Bucurest-Targoviste gyorsasági versenyen első Ionel Ghika Buggatin 163 km. óránkénti átlagsebességgel FIRESTONE gummival

1080

FIRESTONE.

Képviselő Arad részére: Kovács Soma és Tsa.

Uj forgalmi szabályrendelet. Junius el-sejével új utforgalmi szabályrendelet lépett életbe, amely nemcsak a motoros és egyéb járműveket, hanem a gyalogjárókat is megrendszabályozza, mert a forgalmi rendőroket felhatalmazza arra, hogy az előirt szabályok megszegése esetén a gyalogosokat is pénzbüntetéssel sújthatja. Ugyanez a szabályrendelet a kerékpárosokat a forgalmasabb utvonalakról teljesen letiltja, mert az óriásilag megnövekedett autóforgalmat akadályozták és sok szerencsétlenségnek voltak okozói.

Félreértések elkerülése végett megjegyezzük, hogy mindez Berlinben és nem Aradon történt. Szükség volna pedig nálunk is hasonló intézkedésre, mert a gyalogosok a kocsitól keresztül és hosszában sétálnak a legnagyobb gondatlansággal, s ha baj történik, úgy mindig az autóvezető a bűnös. Ajánljuk a fenti észrevételeket Filotti rendőrprefektus ur figyelmébe, ki már többször tanujelét adta annak, hogy az autóforgalmat megérett figyelemmel kíséri.

„Automobilia” S. A.

Str. Moise Nicoara 2., színházzal szemben, (volt Petofi-uca sarok.)

Ford-Fordson alkatrészek, mindennemű felszerelési cikkek. — Autóképpenek. — Tömörgummi. Telefon 523. 3201

Használhatósági verseny. A németországi A. D. A. C. által rendezett első használhatósági és gazdaságossági verseny eredménye nyilvánosságra jutott, mely szerint a nagy aranyérmét a 2 üléses kategóriában egy új Ford, 4 ülésesekben egy 45 HP. Adler és a 6 üléses csoportban egy 45 HP.

Mozi.

Alraune.

(Sajtóbemutató az Apollóban.)

A film, a mozgások folyamatos egymásba-kapcsolódása, az Alraunénál csak epikailag oldotta meg a regény lényegét, a mű eredeti izgalmait letompultak és ha elő is bukkant valahol (7. felvonás), az sem kiépített rendezői jelenet, hanem az alakító művészek ösztönös reagálása a regénnyel szemben. Hans Heinz Ewers világhírű regényének mellőzésével, a film-Alraune, mint — mondjuk — pusztán szcenárium, viszont nagyon is kiemelkedő lenne a szezon termései közül. Hisz három pompás művész (Brigitta Helm, Paul Wegener, Petrovich Sztvetiszlav) összjátéka rögzíti le a jeleneteket élénk. Brigitta Helm a Metropolis után már az arrivé biztos fölényével vívta ki a világsikert. Egysíku az Alraune-ban mintázott figurája néhol a Metropolissal. Érzéki, bajbá-döntő, felkorbácsoló Nő! S ezt Brigitta Helm stílusosan színezi, ebben a tónusban különös otthonossággal. Paul Wegener hatásos megjelenése kiváltképp harmonizál a film menetével, ám néhol túlzottan markáns. Aránylag kicsi figurában Petrovich Sztvetiszlav szimpatikus. Galeen Henrik filmrealkalmazásában a film dekoratív szépségeire lehetünk csak különös figyelemmel. (6.)

— Agyonsújtott a villám egy katonát. Gheorghe Stefan Todor, a bucuresti-i 4-ik rosi-ori ezred közkapitánya a megyében sorozott lovak elszállítása végett osztagjával a napokban Somoschesi (Somoskeszi) községbe érkezett. Tegnap délután, amikor hatalmas vihar vonult végig a község felett, Gh. Stefan Todor kiállott a kapuba. A következő pillanatban közvetlen mellette lecsapott a villám és a rettenetes hő megégette a szerencsétlen fiatal katonát.

Brennabor nyertek. Ez volt az első nagyobb-szabású verseny, amelyen nem a legnagyobb sebesség volt a döntő, hanem emellett a többi fontos tulajdonságok, u. m. indítás, felgyorsulási képesség, elaszticitás, fékpróba, hegymászó-képesség és üzemanyagfogyasztás. Szakértő mérnökök 10 napon keresztül a legnehezebb körülmények és utviszonyok mellett vizsgálták és pontozás szerint értékelték a gépeket.

A közkezdveltségnek örvendő

„Berliet” autotaxi vállalat irodáját

Strada Soimului 2. (Gutzjahr-telep) alá helyezte. Telefon 672.

A közönség mindennemű megkeresését az új címre kéri a vállalat. — Nyári kirándulók turákra rendkívül alkalmas a Berliet-taxi, amely olcsó, gyors és kényelmes. 3209

Négy száz Rolls-Royce. Igen érdekes megfigyeléseket tett egy berlini automobilista Párisban, ahol nyolc napot töltött, s az egész idő alatt csak egyetlen egy német gyártmányu autót látott. A Németországban divatos iránymutatót egyetlen autón sem látott, sem villanyos kürtöt nem hallott szólni, csak a kis kézikürtöt szabad használni. A szabályokat pontosan betartják a gyalogosok is, mert különben megbüntetik őket. A kocsik legnagyobb része francia gyártmány; külföldi autókra a behozatali vám igen nagy, az érték 50 százaléka. Megállapította továbbá, hogy a párisi benzülöttek között sok gazdag ember lehet, mert 400 db. ottani rendszámú Rolls Royce fut, melynek ára a mi pénzünk szerint egyenkint 2 és háromnegyedmillió lej.

Mindenkinek ajánlatos!

A csehszlovák állami osztálysorsjátékban résztvenni.

49 millió össznyeremények,
2 millió főnyeremény!

Rendelések a világhírű főelárusító cégnél:

WALD BANKHÁZ, KOSICE

1/4 Kc 20, 1/2 Kc 40, 1/1 Kc 80,
dupla (2 egész, egyenlő számú sorsjegy) Kc 160.

Szétküldés felirat nélküli borítékban.

Befizetés a sorsjegy és játékterv vétele után külföldi postautalványon vagy ajánlott levélben. 2865

I. oszt. huzása

1928. június 25.

SPORT

O Kirándulás az amsterdami olimpiádra. A Kolozsári Atletikai Club (KAC) turisztikai szakosztálya ezévi júl. 23—aug. 12. között az olimpiád megtekintésére kirándulást rendez Bruxellesben 3 napi, Londonban 5 napi és Amsterdamban 7 napi tartózkodással. Részvételdij: Episcopiától—Episcopiáig gyorsvonat III. hajó II. oszt., csoport-utlevél, vizumok, szállodák, borralalókat beleértve 16.000 lej. Jelentkezés utolsó terminusa f. évi június hó 15-e. — Részletes programot a szakosztály (Cluj Str. Cogalniceanu No. 7.) válaszbélyeg beküldése mellett küld.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Még nem aktuális a sváb bankok fuziója.

Weissenburger vezérigazgató nyilatkozata az Aradi Polgári Takarékpénztár jövőendő terveiről és szándékairól.

(Arad, június 9.) Nagy feltűnést keltettek, mindenféle azok a híresztelések és közlemények, amelyek legutóbb elterjedtek Aradon és arról számoltak be, hogy a bánáti sváb nagybankok fuzióra készülnek és ezzel kapcsolatosan szoros kooperációt terveznek németországi nagybankokkal. Ezek a híradások felemlítették azt, hogy a két fuzióra készülő bank a timisoarai Schwäbische Zentralbank és az Aradi Polgári Takarékpénztár volna, sőt egyesek már azt is tudni vélték, hogy bizonyos németországi bankok 10 millió aranymárkával vennének részt az akcióban, ami által a fuzionált intézetek alaptőkéje csaknem másfélmilliárd lejre rugna.

Ezekkel a híresztelésekkel kapcsolatosan ma beszélgettünk Weissenburger Nándorral az Aradi Polgári Takarékpénztár vezérigazgatójával, akinek intézetét, mint a fuzionálódó bankok egyikét emlegették a híresztelések. (Weissenburger vezérigazgató a következőket mondotta erről a kérdéssel munkatársunknak:

— Nem kerülték el figyelmemet azok a hírek és közlemények, melyek az utóbbi időben a sváb nagybankok fuziójáról és ezeknek a pénzügyintézeteknek németországi bankokkal — az úgynevezett D-bankokkal — való kooperációjáról különféle lapokban különféle alakban kerültek a nyilvánosság elé. Erre vonatkozólag csak annyit mondhatok, hogy a dolog még nem aktuális. Hogy azonban az ilyen óhajok itt-ott szilárdabb alakot öltenek, ez érthető, hiszen az egész világban most a bankok koncentrálni igyekeznek tőkéiket és az egyesülésben rejülő fokozott erőt állítják a közgazdaság szolgálatába. Így van ez az összes közép-európai államok legnagyobb pénzügyintézeteinél is. Érthető igyekezet és az idők kívánalma az is, hogy aránylag kisebb intézetek a náluk nagyobb és nemzetközi viszonylatban is számottevő nagybankokra támaszkodhassanak, hogy az eléjük kerülő mindenféle igénynek hármikor eleget tehesse.

— A Polgári Takarékpénztár is tehát — ha fizetőkörének széles kibővíthetése kívánja — szívesen fogja az alkalmat keresni, hogy hátrvédet és nagyobb erőforrást találjon európai hírű nagybankoknál. A Polgári Takarékpénztár, amely a Banca Nationala-nál rendelkezésre álló hitelt is csak néha vette igénybe, más oldalról felkínált hitelt pedig egyáltalán nem, ezt az esetleges kooperációt sem egy új hitelösszeköttetés szükségessége miatt, hanem annak kedvéért üdvözlölné szívesen, mivel ez új és nyugodt fejlődési lehetőségeket nyitna kaput, ami az aradi piac megerősödését is jelentené.

31. — Pénz: Márka 38.50, angol font 790, dollár 162.50, olasz líra 8.60, francia frank 6.40, cseh korona 4.80, pengő 28.50, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 30.50. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Június hó 9.) Berlin 123.95, Amsterdam 209.40, Newyork 518.85, London 2533.25, Páris 20.40, Milánó 27.32, Prága 15.37.50, Budapest 90.58, Belgrád 9.13.25, Bucuressti 3.20, Varsó 58.17.50, Bécs 72.99.

Zürichi tőzsdezárlat. (Június hó 9.) Berlin 124, Amsterdam 209.42.50, Newyork 518.92.50, London 2533.62.50, Páris 20.41.50, Milánó 27.32, Prága 15.37.50, Budapest 90.56, Belgrád 9.13.25, Bucuressti 3.18, Varsó 58.17.50, Bécs 73.

Bucuressti-i tőzsdezárlat. (Június hó 9.) Devizák: Páris 6.43, Berlin 39, London 796.75, Newyork 162.80, Milánó 8.58, Zürich 31.50, Prága 4.84, Bécs 22.95, Budapest 28.80. — Valuták: Napoleon 636, márka 39.50, leva 1.20, török líra 0.85, angol font 795, francia frank 6.51, svájci frank 31.50, olasz líra 8.62, drachma 2.12, dinár 2.91, dollár 162.50, lengyel zloty 18.75, osztrák schilling 23.25, pengő 28.80, cseh korona 4.92.

Könyvek,

zeneművek, csomagoló-
és irodai-papírok, ír-
szerek, gramfonok, le-
mezek, nyomtatványok,
kölcsonknyvtár: 3038

KERPELNEI.

MEGHÍVÓ.

A Banca Asociață (Egyesült Bank) t. részvényeseit meghívjuk az Aradon 1928. évi június hó 29-én délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében megtartandó rendkívüli közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezető és 2 hitelesítő megválasztása.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A felszámoló-bizottság jelentése.
4. A jelentés folytán szükséges intézkedések megtétele.
5. Esetleges indítványok.

Arad, 1928. június 9.

Az Egyesült Bank R. T.
Felszámoló Bizottsága.

HIRDETMÉNY.

Közhírül adjuk, hogy f. évi június hó 17-én a következő ingatlanokat adjuk el:

1) D. e. 11 és fél órakor Cermeium az intézet fiókhelyiségében az Egyesült Bank R. T. tulajdonát képező intézeti fiókházat 380.000 lej kikiáltási árban és ezt követőleg azonnal, ugyancsak az Egyesült Bank R. T. tulajdonát képező magtárépületet 250.000 lej kikiáltási árban.

2) D. u. 2 órakor Ineuban a község háza helyiségében az Egyesült Bank R. T. tulajdonát képező intézeti fiókházat 1.500.000 lej kikiáltási árban és ezt követőleg azonnal ugyancsak az Egyesült Bank R. T. tulajdonát képező magtárépületet 600.000 lej kikiáltási árban.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, melyet az árverésben részt venni kívánók tartoznak az előjáró közjegyző kezéhez lefizetni.

A tulajdonjog bekebelezésére alkalmas szerződést a vevő a felszámoló bizottság jóváhagyása után, de legkésőbb 30 napon belül fogja megkapni.

Az adás-vétel után kiróvandó illetéket és a szerződés költségeit a vevő viseli.

Egyesült Bank Részvénytársaság
Felszámoló Bizottsága.

Aradi Ipar és Népbank felszámoló bizottsága

szíves tudomására hozza az Intézet mindazon tisztelt betéteseinek, akik a felszámolási tervezetet annak idején elfogadták, az annak kapcsán kiállított nyilatkozatot aláírták és a bitokukban lévő, az Aradi Ipar- és Népbank által kiállított betétkönyvet az Erdélyi Hitelbank r. t., az Aradi Polgári Takarékpénztár, az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár és az Aradi Központi Takarékpénztár betétkönyveire átcserezték, hogy betéteiknek a felszámolási tervezet értelmében a felszámolásban résztvevő pénzügyintézetek által garantált

80 százaléka

kifizetésre kerül.

A Felszámoló Bizottság értesítve ennél fogva az átcserezt betétkönyvek tulajdonosait, hogy a betétkönyveket kiállító pénzügyintézetek az általuk kiállított betétkönyvek álladékát

1928. jun. 11-től kezdődőleg

pénztárainál

teljes összegükben kifizetik.

A törődés elkerülése céljából a Felszámoló Bizottság felkéri a betétkönyvek tulajdonosait, hogy mind azok, akiknek betétkönyve

A-tól K-ig kezdődő

névre, vagy jeligére

vannak kiállítva, páratlan napokon, mindazok pedig, kiknek betétkönyve

L-től Z-ig kezdődő

névre, vagy jeligére

vannak kiállítva, páros napokon jelenjenek meg a felszámolásban résztvevő intézetek pénztárainál.

Mindazon betétesek, akik annak idején a felszámolási tervezethez hozzájárultak, a vonatkozó nyilatkozatot aláírták, ellenben betétkönyveiket mindezeidig ki nem cserélték, felkéretnek, hogy betétkönyveikkel ugyancsak 1928. június 11-től kezdődőleg az Aradi Ipar- és Népbank pénztárainál jelentkezni szíveskedjenek, ahol betétkönyveik állagának 80%-át készpénzben és a felszámolást kimondó közgyűlés határozata szerint létesített biztosítéki alap javára eszközölt 20%-os befizetésről szóló nyugtát betétkönyveik beszoállítására ellenében felvehetik. — Amennyiben az utóbbiak 1928. évi július hó 11-ig bezárólag betétkönyveikre ilyen módon való rendezés céljából az Aradi Ipar és Népbank pénztárainál nem jelentkeznek, úgy betétkönyveik állagának kifizetésre kerülő 80%-a bírói letétbe fog helyezetteti.

**Aradi Ipar és Népbank
felszámoló bizottsága.**

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Szőlőbirtokosok

a legolcsóbban s legjobban az

Urániagrün-

nel menthetik meg termésüket a szőlőmolytól, rovaroktól s ezáltal a rothadástól is.

Kapható minden helyen a legolcsóbban

Aradon

Erdősnél, Szabadság-tér

Deutschnál, Színházal szemben

Jakubovicsnál, Villamos megálló.

Főlerakat: **Martics, Maderat.**

Zürichben 3.18 a lej.

Helyi valutaárak. (Június hó 9.)

Kifizetések: Berlin 39.15, London 798, Newyork 163.25, Páris 6.43, Milánó 8.62.50, Prága 4.85.50, Budapest 28.55, Belgrád 2.87.75, Bécs 23, Zürich 31.50. — Áru: Márka 39, angol font 795, dollár 163, olasz líra 8.80, francia frank 6.60, cseh kor. 4.85, pengő 28.75, dinár 2.85, osztrák schilling 23.25, svájci frank

Az ERDÉLYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

**Nyári pazar ujdonságaink
szenzációt keltők!**

„RECORD“ divatáruház
Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 15. szám.

**Utólérhetően olcsó
versenyáraink ismeret**

NYILTÉR.

E rovat alatt közzéttekért nem vállalunk felelősséget.

Nyilatkozat.

Alulírott téglagyárak elhatározták, hogy a mai naptól kezdve további intézkedésig az elsőrendű téglát 1000 darabonként ab téglagyár 1100 lejért árúsítják.

Pollák Sándor téglagyár és cserépgyára, Vulcan-gőztéglagyár.

NYILATKOZAT.

Sajgali Jánosné és édesanyját, özv. Tolnay Istváné urnókat érdemtelenül megbántottam a nyilvánosság előtt, néhány megvetésre méltó rosszakaróim rágalma miatt. Miután meggyőződtem ezeknek az alias személyeknek rosszindulatáról a fentnevezett védtelen nők irányában, azért ezen sajnálatos tévedésemért őszinte sajnálkozásomat fejezem ki a mélyen sértett urnók előtt és ezután kérem szíves elnézésüket és bocsánatukat.

3181 ACSAY JENŐ, Padureni lakos.

Szóőbirtosok!

Szőlőmoly és lisztharmat

ellen biztosan lehet védekezni

Arzola és Sulfarol-a1.

Főlerakat: 1082

Mezőgazdák keresk. R. T.

Arad, Str. Mircea Stanescu (Verbőczy-ucca) 2. sz. Telefon 463.

Dr. Damian Simon

ügyvédi irodáját a volt Batthyány-ucca 16. sz. alá helyezte át.

3180

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a n. 6. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Aradon, a Str. Horia (Széchenyi-ucca) 2. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelő modern

butorüzletet nyitottam.

Kérem a n. 6. közönség szíves pártfogását és vagyok teljes tisztelettel

3186

industria de Mobile
Igh. Rosenberg.

ÉRTESETÉS.

Ertesítem t. üzletfeleimet, hogy szállítási vállalatomat volt Hal-tér 1. szám aló, volt Weltzer János-ucca 19. sz. alá helyeztem át. Fuvardíj helyben 300 lej fuvaronként. Olcsó vidéki fuvarozást vállalok.

3215

Messzer.

LITHYNIA

PAPTAMASI ASVANYVIZ.
Vese, hólyag és epe bántalmak legjobb orvossága
Kapható: Drogueriában, fűszerüzletben és vendéglóban.

Gyógyít

ARZOLA
ARZEN-PERMEI ZÖRVER
SZŐLŐMOLY MINDEN
RÁGOKARTEVO ELLEN
ARZOLA BARNYÁ PERMEI
HEZ HOZZAKEVERHETŐ
CHINON

Kapható: Mezőgazdák Kereskedelmi R.-i., Arad. Sindicatul Viticol Temes-Torontál, Arad. Kaiser János, Păncota. Wittenberger Mór, Covasina. Schneeberger Mihály, Ghioroc. Morschl Hans, Aradul-nou. Primăria, Teremie-Mare. Prospektust ingyen küld: Falcioviol J. Timisoara, I., Bulev. Regele Ferdinand 8. 8153

Eladó

és parcellázandó földbirtok.

Zimandulnou és Zimanduz községek között fekvő volt Szántay-mest Mahler-Wittmann-féle 325 kat. holdas birtok egy tagban vagy parcellázva eladó. A vételhez olcsó kölcsön folyóítottak. Értekezni lehet a tulajdonos megbízottjánál dr. Müller Vendel László ügyvédnél Aradon, Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér) 13. szám. 3183

Üzlethelyiség

a város központjában

1928. november 1-re

kiadó.

Cím az „Aradi Közlöny” kiadójában.

Alkalmi házeladások!

Földes gyógyszerár közelében 7 lakásos ház 15% jövedelemmel 900.000 lejért. Piac-tér közelében 6 lakásos 16 emeletes ház 15% jövedelemmel 1.300.000 lejért. Belvárosban szép emeletes uriház 5 és 3 szobás, fürdőszobás lakással, parkirozott udvarral 900.000 lejért. Városháza közelében emeletes ház 3 szobás, parkettás, fürdőszobás lakásokkal 1.000.000 lejért. Belvárosban legjobb emeletes ház parkettás, fürdőszobás lakásokkal egymillió lejért. Főposta közelében 4 lakásos bérház parkettás, fürdőszobás lakásokkal 1.000.000 lejért. Belvárosban magasföldszintes ház 6 lakással, melyből egy 3 szobás, fürdőszobás elfoglalható, 550.000 lejért. A belvárosban és annak közelében több magánház 3-6 szobás elfoglalható lakással, kerttel, parkirozott udvarral 400.000 lejtől 1.000.000 lejtig eladó. Haász Albert irodája Arad, Strada Eminescu (Deák F.-u.) 12. szám. 1656

Eladó

kétemeletes bérház teljesen új, modern, parkettás lakásokkal, nagy bérjövdelemmel. Egyemeletes bérház elfoglalható 5 szobás lakással, szép udvarral. Egyemeletes bérház két 5 szobás lakással, mely közül egyik elfoglalható, a város legszebb helyén. Magánházak a város különböző részeiben olcsó árban.

Bővebbet

8198

Herzog Sándor Str. Bratiann 17. volt Weltzer János-u.

Kárpitoskellékek!

Butorzövétek, matrac- és roletigrádlik,
Afrik, butor. ugó és Jutavásznak,
Zsákok, zsinog- és kötélárak,
Malomhevederek, zsinórok, pokrécek,
Ponyvák és autótetővásznak,
Cipészfonalak,

legolcsóbb áron szerezhetők be:

Schönberger & Grünstein cégnél, Arad

Kenderárugyár. 3214

HIRDESSEN a 43 éve fennálló ARADI KÖZLÖNY-ben!

Elsőrendű, szagtalan vasaló faszén, aprított tűzifa, mész, portland cement, kátránypapír, gipsz, nád olcsó áron. Figyelmes kiszolgálás.

Kneffel Károly és Fia

Bul. Reg. Ferdinand I. 27. Saját ház.

Belvárosban

száraz pince raktárnak, borpincének, irodahelyiséggel kiadó. Ujaradon nagy műhelyhelyiség 1 szoba konyhás lakással, olcsó bérrrel azonnalra kiadó. Továbbá 2-3-4-5 szobás lakások július, augusztus, november 1-re kiadók. Bővebbet: Győrffy „Mures” irodájában Str. Unirei 13.

Egy 70-es Kirchner-féle szalagtűrés, egy 3 eg. 7.¹⁰ A. E. G. villanymotor és 2 eg. 2.¹⁰ A. E. G. villanymotor eladó.

Str. Oiluz (Illés-ucca) 118. sz.

Ujmikalacán

a katonatemetővel szemben 2 drb. a 200 öles telek összesen 65.000 lejért részletfizetésre is eladó. Haász iroda Arad, Strada Eminescu (Deák F.-u.) 12. szám.

Csepőgarnitúrák

8 HP, Hofherr, teljes gyűrűs és MAV. gyártmányu újabb típusu kitűnő karban. Magánjáró garnitúrák kedvező árban e-adók. Új töreköző és szalmarázótcngelyek raktáron. 8119

Hercules-gépműhely
Timisoara, Josefín, Nap-ucca 7. Telefon 7-24

Nyaraltatási akció Olaszországba

Részvételi díj Lei 9300.—. Vizumokat Lei 3490.— helyett Lei 1300.-ért hozunk. II. oszt. vasuton Lei 1300.-al drágább. Ha a csoport 25 személynél nagyobb, vissztérítés. — A részvételi díjban beemlaltatik a teljes ellátás, lakás és utiköltség. Első csoport indul június 29-én. Minden tizennégy nap új csoportot indítunk. Részletes prospektus és jelentkezés

IDET
menetjegyiroda
ARAD.

ÜZLETEMET

a Fehér Kereszt szálloda épületébe

HELYEZEM ÁT.

Kérem a nagyérdemű közönséget, győződjék meg a legelső alkalmi árainról.

Jelenlegi üzlethelyiségem kiadó. :: Üzleti berendezésem eladó.

M. FISCHER, üveg, porcellán, díszműáru-üzlet Arad, Neuman-palota.

Természetes ásványvíz

VICHY

A francia állam forrása

Celestins- kőszvény, hólyaghurut, cukorbetegség, izületcsúsz

Grand-Grille- májbetegségek

Hopital- gyomorbetegségek

Vichy-etat-só emésztés elősegítésére szolgáló sósvíz házikészítésre.

Vichy-etat paszfillák ebéd utáni emésztésben igen kellemes.

Ovakodjunk az utánzatoktól! 2782

Olcsó házak!

A város központjában kétemeletes modern bérház olcsó árban. Belvárosban emeletes ház 4 lakással. 145.000 lej évi bérjövédellel 1.000.000 lej. Kilenc lakásos nagyon jó bérház: 150.000 lej bérjövédellel, fürdőszobás lakásokkal 1.200.000 lej. Négyosztós magánház a belváros központjában 600.000 lej. Modern belvárosi emeletes bérház 5 lakással 1.900.000 lej. Üzletes bérház 12 lakással 1.100.000 lej. Tizlakásos masszív jó bérház 1.200.000 lej. Üzletes sarokház forgalmas üzlettel és 8 lakással 1.300.000 lej. A szerb templom közelében 4 szoba, elő, fürdőszobás magánház 330.000 lej. Továbbá a város minden részén kisebb nagyobb bér- és magánházak, üzletek, lakások, szőlők, birtokok olcsón vehetők Győrffy „Mures” irodája utján Strada Unirei (Fábián Gábor-u.) 13. 15304

Fogászat.

Fogházás (érzéstelenítéssel) ... L. 40
Fem fogak (Randolf) drb. ... L. 100
Arany koronák drb. ... L. 350-400
Fehér fogak kautschukra drb. ... L. 50
Vidékteleknek fogmunkálatok 24 óra alatt eszközölteknek

Frida D'Moudjalled

vizsgázott fogászno 1115
Arad, Str. Mărășești 11. (Kossuth-utca).

Lakás festését

izlésesen, tartósan, egyszerű és jobb kivitelben jutányosan készíték.
Réder Gusztáv Str. Bucur és volt Erzsébet-körút saroküzet, lakás: Str. Cetățel (Úvár) 6. 3012

G. 2090—1928.

PUBLICATIE DE LICITATIE.

In baza executiei de escontentare așez tuată in ziua de 25. Ianuarie 1928. pe baza decisiului Judecatoriei Mixte Arad cu Nr. 24628—1927. obiectele sechestrare in procesul verbal de executie Nr. G. 2090—1928. 1 masă de scris. 2 motoare de automobil și alte obiecte prețuite in suma de lei 3400 cuprinse in favorul Otelul Bochler S. A. R. reprezentat prin dr. Emeric Zubor avocat din Arad, contra pentru suma de lei 760 capital, interese de 12% dela 3. Martie 1927. precum și speșele stabilite până in prezent se vor vinde la licitatie publică in Arad Bdul Regele Ferdinand Nr. 14. in ziua de 12. Iunie 1928. la ora 3½ d. m. conf. art. de lege IX. §-ului 107. și 108. din anul 1881. al legii exec.

Aceasta licitatie se va ține și in favorul Ioan Pintea, Carol Bohn, Ioan Micu, Frații Burza, Dimitrie Clarov, Palincas Coloman et Comp., Andor Gábor și firmei I. Nacht Soc. Anonimă.

Arad, la 12. Maiu 1928.

3208

Sei portărel.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyílt Központi fekvés (József körut 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 20—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörszarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!

Terézia Felter

kozmetikai intézete. :- Arcmassaža, olcsó bérletben, hajszálak végleges eltávolítása, mindennemű szépséghibák kezelése. Str. Eminescu 6., Mezzanin 5.

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték erre bőven alkalmat nyújt Önnek!

Legnagyobb nyeremény szerenéses esetben:

13 millió lej = 2,600.000 Kc.

2 jutalomdíj á 5 millió lej = 1,000.000— Kc.

2 nyeremény á 1½ millió lej = 300.000— Kc.

2 nyeremény á 1 millió lej = 200.000— Kc.

2 nyeremény á ½ millió lej = 100.000— Kc.

és sok nyeremény á 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lej, azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 stb. Kc. értékben.

Osszesen 100.000 nyeremény

245 millió lej = 49 millió Kc.

összértékben.

Minden nyeremény készpénzben és levonás nélkül kerül kifizetésre.

Minden második sorsjegy nyer.

Az I. osztály húzása 1928. június 25-én.

Rendeljen azonnal a közismert pozsonyi

Fortuna Bankháznál, Bratislava.

Megrendelő lap. Borítékban küldendő.

FORTUNA BANKHÁZ

Bratislava. (Csehszlovákia.)

Küldjenek az I. osztályu húzáshoz:

..... egész sorsjegyet á 400.— lej fél á 200.— lej negyed á 100.— lej.

Az összeget a sorsjegy vétele után postautalvánnyal vagy pénzeslevélben utalom át Önöknek. 3060

Név:

Cím (helység, utolsó posta, ucca és házszám)

A.

Párisban

egy hét szórakozás és a normandiai

tengerparton, Trouville

mellett két heti üdülés, nagyon kedvező feltételekkel. Bővebbet:

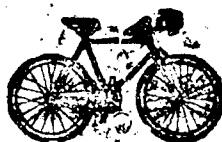
Sándor Ferenc

könyvkereskedés vízmosztálya.

Eladó földbirtokok!

Arad közelében, vasútállomás mellett 30 kis hold idei terméssel holdankint 24.000 lej. Ujarad közelében, vasútállomáshoz közel. 40 kishold épületekkel, élő és holt felszereléssel, idej terméssel, holdankint 11.000 lej. Megbízásban több kisebb és nagyobb földbirtok. Értekezhetni Arad, Str. Ghiba Birta (Varjassy József-utca) 36. szám. 3204

Orlást kerékpár vásár!

Gyári képviselőink által több waggon kerékpár érkezett, melyeket eredeti gyári áron feltűnően olcsón hozunk forgalomba. — „Nauman”, „Mars”, „Göricke”, „Kayser”, „Durkopp”, „Opel”, „Waffenrad”, „Majestic”, „Mester”, „Willckind”, „Rex” verseny- és turakerékpárok kedvező részletfizetésre kaphatók. Szakszerű javításokat olcsón és pontosan eszközölünk.

HAMMER ZSIGMOND és FIA

ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand 27. (Boros Beni-tér). 1423

HARCSA BÉLA

1146

url szabótermei, BUDAPEST, IV., Városház-u. 16.

Nagy raktár eredeti angol szövetekből, elismerten előkelő izlés, szolid árak.

Selyem és grenadin ruhaújdonságok legolcsóbb bevásárlási forrása

Vászon ruhák ... 850 lejtől
Grenadin ruhák ... 600 lejtől

PLESZ. GYULA cég, Arad

Nyersselyem ruhák 600 lejtől
Selyem ruhák... 2000 lejtől

Kérem a címre figyelni!

Központi női ruha és felöltő nagyáruhaza, a színház hátsó bejáratával szemben.

Kérem a címre figyelni!

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel lávánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszük fel. Csak válaszfelvezetellel ellátott kérdéskérdésre válaszolunk. Ajánlatok, leírás levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Joghurt

(Bulgár sludttej) kítőző élvezeti cikk és anyagcserét szabályozó tejkészítmény. Készíthető házilag az Egger-féle joghurt-Fermentből. **Egger & Co. vegyészeti gyár, Cluj. 301**

GYÁSZOLÓ HÖLGYIKE, ki 3-án Radnárról a 6-os villamossal mamája társaságában utazott, bánatának, örömeinek átvenném felét, írjon „Komoly 29” jellegére az Aradi Közlöny kiadójába. Údv. Szürkeruhás fiatalember. 3166

ALKALMAZÁS.

FIZETŐLÁNYOKAT (elsőrendű gépmunkásnőket) felvessz állandó munkára. Közsinekne fehérnemű varrodája Str. Brancovici (Lázár Vilmos-ucca) 1. 3182

EGY kifutó fiú azonnal felvétetik, ugyanott 14-16 éves leányok könnyű munkára felvétetnek. **Industria de Ciorani Strada G. Lázár No. 13.** 3134

ROMÁN, magyar, német és francia orás levelezést vállalok. Szíves megkereséseket „Gyakorlott” jelleg alatt az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 3154

PERFECTE deutsch-französische Frauen mit Jahreszeugnisse wirdt gesucht zur drei grössere Kindern. Adresse in der Administration des Aradi Közlöny. 3158

NEVELŐT keresek, ki Domahidán ötödik gimnáziumot magán uton tanuló fiamat jövő iskolai évben tanítaná. Domahidy Pál, Domanești, Jud. Salaj. 3173

RODISTANÓ román, német, magyar nyelvismenettel, könyvelésben jártas, állást keres. Megkereséseket „Szorgalmas” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 3175

GYERMEKGONDOZÓ perfekt román, magyar, állást keres. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 3171

GYERMEKTELEN házaspár kerestetik házmasternek bérházba azonnali belépésre. kőműves előnyben. Str. Matei Corvin (Hunyadi-u.) 1. I. em. Stern Lőrét. 3185

KÉRESEK perfektül gépelő gyakorlott ügyvédi alkalmazottat. Dr. Suciu, Radna. 3189

MINDENES főzött azonnalra vagy felkérésre keresek. Vámos, Minorita-pal. III. em. 3207

ÖNÁLLÓ szabómesterek és munkások a konfekció munkában teljesen jártasak, állandó munkára azonnali felvételnek. Fibra ruhagyárnál Oradea, Str. Tace Ionescu (Körös-ucca) 10. 3191

MEGBIZHATÓ sofőr üzleti turára felvételnek. Jelentkezés délelőtt 9-11-ig. Terényi-ucca 5. I. em. Dénes. 3198

Perfekt motorszeralót,

aki autógaragot szíjában vezet, azonnali belépésre keresünk. Írásbeli ajánlatot bizonyítványokkal és füstölési igényekkel, magyarlóval alant címre kértük: **Szántó és Lőrinczy** Oradea, Pieta Mihai Viteazul 11/a. Btor 1348a

LAKÁS.

A FÖTÉREN két uccal és két udvari szobából álló lakás irodának, szalonnak vagy műhelynek alkalmas helyiség azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3139

EGY uccal szoba konyhás lakás kiadó. Str. Ioan R. Sirianu (Aulich L-u.) 8. sz. 3177

DISZKRÉT bejárata, elegánsan butorozott szobát keres a belvárosban jól fizető urlembert. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 3174

EGY szoba-konyhás butorozatlan lakást keresek a központhoz közel. Előnyös ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadójába kérek „Lakás” jellegre. 3168

EGY különbejárata butorozott szoba és egy autógarage kiadó. Str. Cuza Voda 3. 3213

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba urnőnek kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3211

BELVÁROSBAN uccal butorozott szoba különbejárattal kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában. 3205

KÉTSZOBÁS butorozott lakás fürdő és konyhahasználattal kiadó. — Ugyanott ebédlő és háló eladó. Str. Stroiescu 11. (Teleki-u.) Budai. 3202

NAGYON elegánsan butorozott, két egy másbanyilló lépcsőházi szobák fürdőszobával használattal. 15-re kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában. 3200

KÜLÖNBEJÁRATU uccal elegáns butorozott szoba azonnal vagy június 15-re kiadó. Cím Str. Ciorogariu 19-21. 3218

Bankkölcsonöket

házakra és földekre pengőben, vagy dollárban 12% kamattal, meghatározott hosszabb időtartamra, valamint lejkölcsonöket a legolcsóbban a legkisebb összegektől kezdve, azonnal folyósítatok. Bővebbet:

Herzog Sándor, Arad, Str. Bratianu 17 (volt Weltzer-ucca)

Ugy alánk, mint az angyal, ha „**ANTIPOL**”-al írta poloskát, Valódi csakis **Welsz patikában. Üvegje 20 lol.**

A Fötéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnali

KIADÓ.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1857

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HASZNÁLT biliárdasztal megvételre keresetnek. Cím Adonyi Testvérek cégnél Arad. 3199

PIANINO, Bösendorfer zongora, Biedermeyer szalon, antik intarziás női íróasztal, vitrin, antik comodók, szekrények, ágyak, asztalok, székek, lámpák, ebédlők, háló, uriszoba, szalonok, antik órák szőnyegek, zsolnai majolikák, dísz tárgyak, porszívó gép, selyem török terítő, étesszek, tükrök, kristály csillárok, képrámák, hintaszék, antik asztalneműk, poharak stb. eladók. Salgóné bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

VARRÓGÉP, hokedlik és egy tükrő igen olcsón eladó „Record” divatruház Str. Eminescu (Deák F.-u.) 15. 3176

ZONGORA teljesen új, fekete, Hamburger bécsi gyártmány. eladó. Bul. Regele Ferdinand 11. Neuman. 3188

ELADÓ egy kifogástalan karban lévő „Oldsmobil” hathengeres luxus autó. Burza vaskereskedés. 3187

ELADÓ egy lizthordásra alkalmas, jó karban lévő, erős parasztkocsi. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3192

HÁLÓSZOBA modern, világos, kítőző karban, eladó. Bulv. Regele Ferdinand 38. 3197

JEGSZEKRENY és használt téglák eladók Str. Coanda (Borona) 9. 3216

ANTIK ÉS MODERN butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcelánokat, antik étlakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket stb. bizományba veszek azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman palota. 1000

MODERN ebédlő, hálószoba, konyha butor eladó. Cím Schull, Simonyi-ucca 6. Megtekinthető 2-4-ig. 3156

Fajbaromi

többféle importált szülők ivadékai eladók. Arad, Cuza-Voda 48. szám. 3164

Legújabb drap manila kalapok 280 leiórt kaphatók **Gaby-szalón**

Bul. Reg Ferdinand (József fűh. ut 11.) Pollák-ház

HOSSZÚLETŰ LEGYEN
A JÓ ERŐSÍTŐ CSŐ!
HASZNÁLJON

OKTATÁS.

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró- és szabásati tanfolyam, az esti órákban is. Arad, Str. Eminescu 6. 6934

ELLÁTÁS.

JOBB német családból újszülött flugyermek felnevelésre kiadatik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3153

INGATLAN.

MOSÓCZY-TELEPEN vagy Ujmikeikán kétszobás kertes házat keresek megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3184

KÖZPONTBAN 130 □-öles telek eladó. Bővebbet Str. Mărășesti (Kossuth) 24. 3206

ÜZLETEK.

SZÁRAZ pincehelyiség műhelynek, raktárnak kiadó. Str. Ghiba Birta 12. 3172

JÓFORGALMU, gabonapiacra lévő termény-fűszer saroküzlet, berendezéssel betegség miatt eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3190

Muzsny József

Arad, a színházal szemben.

Tavaszi árjegyzéke:

	LEJ:
Tavaszi divatöltöny	1600
Tiszta gyapjnöltöny	2450
Covercoatdivatöltöny	3150
Felöltő tavaszi	1950
Divat-ulster	2350
Covercoat ulster v. raglán	3500
Fregoll-kabát	2100
Gummkabát	860
Iskolaöltöny előírás szerint	1600

Divatszabóság! 178

Nagy posztó raktár!

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melytől garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben

KÜNSTLER VIZUMIRODA

Arad, Bul. Regina Maria 22. :-: Dácia szállóval szemben. :-: Telefon 86.